

ด้วยมติของมหาวิทยาลัยบูรพา
จ.ชลบุรี 20131

การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สุกัน พงสวัสดิ์

๒๒ พ.ค. ๒๕๕๘
๓๕๓๔๕๘-

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและการสอน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ และคณะกรรมการสอบปัญหาพิเศษ ได้พิจารณาปัญหาพิเศษ
ของ SOUKANH PHONGSAVATH ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิชาภาษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

คณะกรรมการสอบปัญหาพิเศษ

ประธาน

(อาจารย์ ดร.ธนวัฒน์ พิมลจินดา)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วัลลภ ศัพพันธุ์)

กรรมการ

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาวิชาภาษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ธรรมเสนา)

วันที่ 6 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556

ประกาศคุณปการ

ปัญหาพิเศษ ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก นายพรเทพ นามกร อาจารย์ผู้ควบคุม ปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วย ความระเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกทราบชัดเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอนภาคเปล่าที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้ปัญหาพิเศษ ฉบับนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณพนักงานสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาจังหวัด ทั้ง 13 จังหวัดในจังหวัด เวียงจันทน์ และขอขอบพระคุณพนักงานแผนกวิชาชีวะและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ ทุกท่านที่ให้ ความอนุเคราะห์ช่วยเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการ ต่างประเทศ ราชอาณาจักร ไทยที่ได้ให้โอกาส และการสนับสนุนทุนการศึกษาในประเทศ ความสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันพิเศษมากจากปัญหาพิเศษนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญูตัวที่ดี แด่ บิดา มารดา กรุนาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนทำให้ข้าพเจ้าได้รับความสำเร็จใน การศึกษาตามความมุ่งหมายทุกประการ

สุกัน พงสวัสดิ์

54930010: สาขา วิชา การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล / สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์

สุกัน พงสวัสดิ์: การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ สำนักงานรัฐบาลประชาชนลาว (PERSONNEL MANAGEMENT OF VIENTIANE PROVINCIAL EDUCATION AND SPORTS OFFICE, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC) อาจารย์ผู้ควบคุมปีญุพารพิเศษ: นายพรเทพ นามกร, รป.ม. 88 หน้า. ปี พ.ศ: 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร ต่อ การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งงาน และแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน บุคคล โดยศึกษาจาก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติ t-test สถิติ One-way ANOVA และ เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD ที่ระดับ.05

ผลการศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา จังหวัด เวียงจันทน์ ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้าง และการคัดเลือกบุคลากร เป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านการวางแผนกำลังคน ด้านการบำรุงรักษา บุคลากร ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านการพัฒนา บุคลากร เป็นอันดับสุดท้าย

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ พบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา จังหวัดเวียงจันทน์ ควรให้ทุนการศึกษา จัดการฝึกอบรมบุคลากร ไปศึกษาดูงาน ศึกษาต่อ ทั้งระยะสั้น ระยะยาว ควรจัดให้มีการประเมินบุคลากรแต่ละระยะ และควรนำใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมาพัฒนาบุคลากรต่อไป

54930010: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.
(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)
KEYWORD: PERSONNEL MANAGEMENT/ DISTRICT OFFICE OF EDUCATION
ANDSPORTS/ VIENTIANE

SOUKANH PHONGSAVATH: PERSONNEL MANAGEMENT OF VIENTIANE
PROVINCIAL EDUCATION AND SPORTS OFFICE, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC
REPUBLIC. ADVISOR: PORNTHEP NAMAKORN, M.P.A. 88 P. 2013.

This research study attempts to study and compare the opinions of employees towards personnel management of the Office of Education and Sports in Vientiane classifying by gender, age, education level, work experience, job title and criteria to develop personnel management. The 210 subjects were studied using questionnaire to collect the data. Statistics utilized to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation. t-test and One-way ANOVA were applied to test the assumptions whilst LSD was administered to compare in pair at the level of .05.

The results of personnel management of the Office of Education and Sports in Vientiane in overall revealed that the opinion were at the high level. When considering in each factor, it can be seen that human resource procurement and recruitment became the first rank, then the lower ranks were down to manpower planning, personnel maintenance, personnel dismissal, operational evaluation and personnel development, respectively.

The comparison of the level of the opinions of employees towards personnel management of the Office of Education and Sports in Vientiane showed that officials with different gender, age, education level, work experience and job title had no different opinions towards personnel management of the Office of Education and Sports in Vientiane.

It can be suggested that the approach to develop personnel management of the Office of Education and Sports in Vientiane should be operated by providing scholarships, arranging staff training, having educational trip, providing short-course and long-course training, periodical personnel evaluation, as well as using information technology and communication in personnel development.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๓
บทคัดย่ออังกฤษ	๖
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๑๔
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล	8
ระบบการบริหารการศึกษาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	35
สภาพทั่วไปของแขวงเวียงจันทน์ “จังหวัดเวียงจันทน์”	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชาราษ และกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
เกณฑ์การแปลผล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงาน บุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอ่องแก่นในจังหวัดเวียงจันทน์	55
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างต่อการบริหารงาน บุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอ่องแก่นในจังหวัดเวียงจันทน์	62
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอ่องแก่น ในจังหวัดเวียงจันทน์	66
5 สรุปผลการวิจัย ยกไปรษณีย์ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	68
ยกไปรษณีย์ผลการวิจัย	70
ข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	81
ประวัติย่อของผู้วิจัย	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	47
2 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล	53
3 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการวางแผนกำลังคน.....	55
4 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการสร้าง และการคัดเลือกบุคลากร	56
5 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการพัฒนาบุคลากร	57
6 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของสำนัก งานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร	58
7 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของสำนัก งานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	59
8 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของสำนัก งานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	60
9 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ในภาพรวมรายด้าน	61
10 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามเพศ.....	62
11 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามอายุ.....	62
12 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	63
13 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากร สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามประสบการณ์.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็น ของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตาม ตำแหน่งงาน	64
15 สรุปผลสมมติฐานการวิจัย	65
16 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์	66

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ครอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามองค์ประกอบระบบแนวคิดของ เดวิด อีสตัน	11
3 กระบวนการบริหารงานบุคคล	21
4 ระบบการบริหารการศึกษาแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	35

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในภาครัฐและภาคเอกชนว่าทรัพยากรพื้นฐานของการบริหารทุกชนิด ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ “คน” เป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญมากในทรัพยากรการบริหารและมีบทบาทในทุกขั้นตอนของการบริหารงาน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการเกี่ยวกับบุคคล การประสานงาน และการควบคุมงานในขั้นตอนดังกล่าว การจัดการเกี่ยวกับบุคคล หรือ การบริหารงานบุคคล คือ หัวใจของการบริหาร การบริหารงานบุคคลเป็นการบริหารที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง มุ่งแสวงหา ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสามารถปฏิบัติงานในองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อ เสริมสร้างประสิทธิภาพของการดำเนินงานในองค์การทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพของงาน โดย การพัฒนางาน การพัฒนาองค์การ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ซึ่งคำว่า ด้วยระบบธรรรฐ์ “ราชการ” แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (มาตรา 4) การบริหาร ปักธงรัฐกรปฏิบัติตามหลักการดังนี้ 1) รวมศูนย์ เป็นเอกภาพ ในขอบเขตทั่วประเทศ บนพื้นฐาน มีการแบ่งขั้นรับผิดชอบ ระหว่างศูนย์กลาง แขวงการ และท้องถิ่น 2) การคัดเลือกสอบคัดเลือก และการบรรจุเข้าเป็นรัฐกรต้องปฏิบัติตามหลักการเสมอภาค เปิดเผย และเป็นธรรมบนพื้น ฐานความรู้ ความสามารถ และมาตรฐาน ของตำแหน่งงาน สำนักงานนายกรัฐมนตรี (2546, หน้า 2)

บุคลาสตร์การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้สอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม กับการเชื่อมโยงกับภาคลัตน์ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปฏิรูปการศึกษาส่องค้านแนวคิด การเมืองอุดมการณ์สังคมนิยม และสร้างคนเก่งทางวิชาการ วิชาชีพ 2) พัฒนาการเรียนการสอน อย่างรอบด้าน: คุณสมบัติศึกษา ปัญญาศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา และแรงงานศึกษา 3) ปรับปรุง และขยายการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนให้เข้มแข็ง 4) ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างกว้างขวางทั้งใน และนอกระบบโรงเรียนโดยเฉพาะในเขตชนบททั่วไป 5) ให้พลเมืองลาวได้รับการศึกษา ขั้นมัธยมศึกษาโดยพื้นฐาน 6) พัฒนาการศึกษาในอนาคตถือเอาคุณภาพเป็นสำคัญ 7) ส่งเสริมให้ทั่ว สังคมเข้าร่วมพัฒนาการศึกษาให้มากขึ้น กรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 29) และแผนพัฒนาการศึกษาปี 2012-2013 ของจังหวัดเวียงจันทน์ เป็นแผนฯยามตี IV ของ

พรรค และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมแห่งชาติ 5 ปีครั้งที่ VII (2011-2015) ดังนั้นแผนกศึกษาธิการ และกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์จะต้องปฏิบัติให้บรรลุบัณฑิตภาพตามมาตรฐานค่ามาตรฐานต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นสี บุกทะลุ 1) บุกทะลุด้านจินตนาการ 2) บุกทะลุด้านการพัฒนาทรัพยากรูม努ย์ 3) บุกทะลุด้านระบบกลไก, ระบบ, ระบบที่ปรับปรุง 4) บุกทะลุด้านแก้ไขความทุกยากของประชาชนแผนพัฒนา การศึกษาปี 2012-2013 เป็นการดำเนินปฏิบัติตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงใหม่ของพรรค เพื่อ พัฒนาทรัพยากรูม努ย์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของจังหวัด และ โครงสร้างของเศรษฐกิจของประเทศไทย ก็คือความต้องการเชื่อมโยงเข้ากับภาค, เป็นปีแรกที่จะได้ปฏิบัติแผนพัฒนา การศึกษาตามทิศชี้นำของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา การพัฒนาการศึกษาต้องเป็นงานใจกลาง และเป็นหน้าที่สำคัญแห่งการบุกทะลุเร่งไส่สร้างบุคลากรประเภทต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ และมีจำนวนเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการของงานในองค์กรของรัฐ และทั่วสังคม การพัฒนาการศึกษา ต้องมีลักษณะชาติ, มีวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ และมีลักษณะมหาชน และรับประทาน 5 หลักมูล การศึกษาของพรรคคือ: คุณสมบัติศึกษา ปัญญาศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา และแรงงานศึกษา แผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ (2555, หน้า 26-27) ข้อมูลจากทรัพยากร การฝึกอบรม การบริหารการศึกษา สำหรับหัวหน้าห้องการศึกษาธิการและกีฬาอำเภอทั่วประเทศ (2551, หน้า 213-214) จึงได้สรุปจุดด้อยบางด้านที่จะแก้ไขเป็นด้าน 1). การศึกษาอบรมแนวคิดให้ พนักงาน ผู้บริหาร วิชาการ ครูอาจารย์ และนักเรียนอยู่ในเมืองของตน ยังปฏิบัติไม่ได้ การปฏิบัติ นโยบาย สวัสดิการ บำนาญ บำเหน็จ การยกย่องพนักงานครู อาจารย์ ไม่ทั่วถึง และไม่ทันระยะเวลา 2). แบบแผนวิธีทำงานไม่เป็นระบบ การแบ่งงานกันทำไม่ละเอียด ไม่จะแจ้ง พนักงาน ครูอาจารย์ จำนวนหนึ่ง ไม่เอาใจใส่ต่องาน 3). การวางแผนพัฒนาการศึกษาอยู่แต่ละอำเภอไม่ตรงกับสภาพ และเงื่อนไขความเป็นจริง การขยายการศึกษาเขตชนบท เขตชนเผ่าซึ่งปฏิบัติไม่ได้ 4). การเก็บ รวบรวมข้อมูล ด้านการศึกษา สถิติเด็ก นักเรียน คนไม่รู้หนังสือ พนักงาน ครูอาจารย์ ไม่เป็นระบบ ไม่ชัดเจน 5). การร่วมมือกับสำนักงานการปกครองภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ยังไม่กว้าง สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ, เทศบาล เป็นองค์กรบริหารตามสายตั้ง ในระบบ การบริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ซึ่งการบริหารการศึกษาแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วยกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา แผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวง “จังหวัด” และห้องการศึกษาธิการและกีฬามีอง หรือ “สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ” มีบทบาทหน้าที่ในการแนะนำแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับจัดการศึกษาในท้องถิ่น ส่วนจังหวัด เวียงจันทน์ประกอบด้วย ห้องการศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ 13 อำเภอ, บุคลากรที่สังกัดใน สำนักงานศึกษาธิการ และกีฬา รวมทั้งหมด 442 คน ผู้บริหาร 285 คน และวิชาการ 157 คน

แผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ (2555, หน้า 3) จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ยังไม่ทันกับสภาพของบุคคลใหม่แห่งการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานบุคคลยังไม่ได้รับการปรับปรุงเท่าที่ควร เป็นเหตุที่ส่งผลกระทบโดยทางตรง และทางอ้อมต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของบุคลากร ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย การบริหารงานบุคคล ของสำนักงานศึกษาธิการและ กีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ การวางแผนกำลังคน การสรรหาและ คัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การบำรุงรักษานักเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากร ให้บุคลากรพ้นจากงาน เพื่อให้ทราบถึงการบริหารงานบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่แนวทาง การปรับปรุง วิธีการบริหารงานบุคคล และการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ได้มีวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัด เวียงจันทน์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา อำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

สมมติฐานการวิจัย

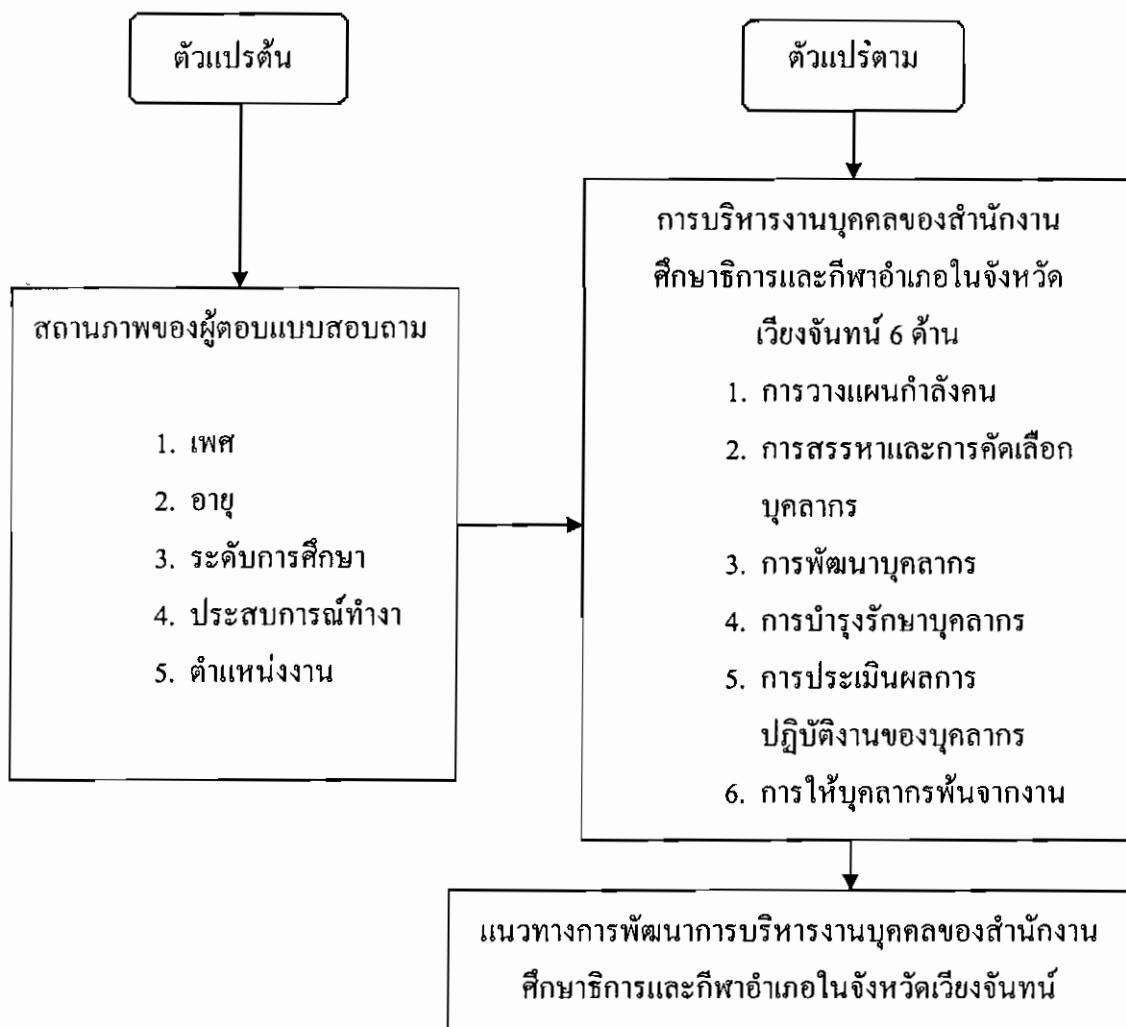
เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุจุดมุ่งหมาย จึงได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน
2. บุคลากร ที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน
3. บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน
4. บุคลากร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

5. บุคลากร ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้นำกรอบแนวความคิดของการบริหารคุณครองรัฐกร “การบริหารงานบุคคล” ของกรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 81) ภายใต้องค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ การวางแผนกำลังคน การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การบำรุงรักษานักเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การให้บุคลากรพัฒนาจากงาน ประมวลเป็นกรอบความคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีคือ

1. ทราบถึงระดับความคิดเห็นทั้งในภาพรวมและเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์
2. เพื่อนำข้อมูลไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์ในระดับต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์ ตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของกรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 81) ในการกิจ 6 ด้าน คือ

- 1.1 การวางแผนกำลังคน
- 1.2 การสรรหาและการคัดเลือกบุคคล
- 1.3 การพัฒนาบุคคล
- 1.4 การบำรุงรักษาบุคคล
- 1.5 การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคล
- 1.6 การให้บุคคลรับผิดชอบงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของตัวแปรมี 2 ตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

- 2.1 ตัวแปรต้น มี 5 ตัวแปรคือ
  - 2.1.1 เพศ
  - 2.1.2 อายุ
  - 2.1.3 ระดับการศึกษา
  - 2.1.4 ประสบการณ์ทำงาน
  - 2.1.5 ตำแหน่งงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์ 6 ด้าน

- 2.2.1 การวางแผนกำลังคน
- 2.2.2 การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร
- 2.2.3 การพัฒนาบุคลากร
- 2.2.4 การบำรุงรักษาบุคลากร
- 2.2.5 การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
- 2.2.6 การให้บุคลากรพ้นจากงาน

3. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรได้แก่ บุคลากร ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ 13 อำเภอ คือ เวียงคำ โพนໂຮງ แก้วอุดม ทุลคอม หินเหิน เพียง หมื่น ชะนะคำน วังเวียง ก้าสี แมค่าร์น ไชสมูรัน ไนปี การศึกษา 2555-2556 จำนวน 442 คน, ผู้บริหาร ตำแหน่งหัวหน้า/รองหัวหน้า หัวหน้าหน่วยงาน/รองหน่วยงาน และวิชาการ/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

- 4.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เริ่มแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2556 ถึง เดือน กรกฎาคม 2556 รวมระยะเวลา 6 เดือน
- 4.2 เก็บข้อมูลในช่วงเดือน เมษายน 2556 รวมระยะเวลา 1 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะมีดังนี้

1. บุคลากร หมายถึง ข้าราชการที่บรรจุในตำแหน่ง ผู้บริหารการศึกษาและตำแหน่ง วิชาการ/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์
2. ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการ ซึ่งถูกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า/รองหัวหน้า และหัวหน้าหน่วยงาน/รองหน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์
3. วิชาการ หมายถึง บุคลากร ซึ่งแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน วิชาการทั่วไป การเงิน บัญชี เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ
4. ห้องการศึกษาธิการและกีฬามีอง หมายถึง สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ขึ้นกับ แผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์
5. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการบริหารงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ผู้บริหาร และวิชาการ/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ 6 ด้านดังนี้

5.1 การวางแผนกำลังคน หมายถึง การคาดคะเนอัตรากำลังคน ของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการล่วงหน้า เช่น ความพร้อมด้านข้อมูลเกี่ยวกับงาน การปฏิบัตินโยบาย การวิเคราะห์งาน การกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การกำหนดคุณพิการศึกษา และการกิจที่จะต้องทำหรือใช้ปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

5.2 การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร หมายถึง การแสวงหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณสมบัติให้มาสมัครเข้าในการคัดเลือกเข้าทำงานที่ตรงตามลักษณะงานและบรรจุเข้ารับราชการ “ราชการ” ถูกต้องตามระเบียบขององค์การ ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

5.3 การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ในการปรับปรุง ประสิทธิภาพของบุคลากร โดยวิธีการประชุม การขับ สับเปลี่ยนตำแหน่งงาน อบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การลาศึกษาต่อ พัฒนาในวัดกรรม และการใช้เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร

5.4 การบำรุงรักษาบุคลากร หมายถึง การยูงใจ การบำรุงรักษา การจัดสวัสดิการ การให้ความปลอดภัย และการสร้างสามัคคี ความพึงพอใจให้แก่บุคลากร โดยวิธีการที่ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ ท่องค์การเลือกสรร ไว้ ด้วยการพิจารณา ความดี ความชอบ ยกย่องเชิดชู ประกาศเกียรติคุณ การเลื่อนตำแหน่ง การให้เงินเดือน การให้ค่าตอบแทน พิเศษเมื่อทำงานนอกเวลา การให้รางวัล ด้วยหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม

5.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การประเมินค่าของงานที่บุคลากรปฏิบัติ ด้วยการวัดผลการปฏิบัติงาน และพิจารณาความดีความชอบกำหนดเกณฑ์ หรือมาตรฐานของงาน โดยการกำหนดคัวตุประสงค์ของการประเมิน เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ การดำเนินการปฏิบัติงาน และเป็นการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร

5.6 การให้บุคลากรพ้นจากงาน หมายถึง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับให้พ้นจากตำแหน่ง หน้าที่ การโอน การขับ การลาออก การปลดออก การกระทำผิดวินัย การไล่ออก ตาย การให้พ้นราชการ การเกษียณอายุ และการให้ค่าตอบแทนเป็นดัน ดังนั้น การขอออกจากงานเป็นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายรัฐกรที่กำหนดไว้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ก้นคว้าแนวคิดทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานบุคคล โดยทั่วไป และทฤษฎีการบริหาร เพื่อเป็นกรอบในการศึกษา และวิเคราะห์ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีกในจังหวัดจันทบุรี ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
  - 1.1 การบริหารงานบุคคล
  - 1.2 ระบบและหลักการบริหารงานบุคคล
  - 1.3. กระบวนการบริหารบุคลากร
2. ระบบการบริหารการศึกษาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ขอบเขตที่ตั้งของแขวงเวียงจันทน์ “จังหวัดเวียงจันทน์”
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

ในกระบวนการบริหาร (Process of Administration) หรือ หน้าที่ของนักบริหาร (Executive Function) ได้มีนักวิชาการ หรือนักบริหารหลายท่านได้เสนอแนวคิดทฤษฎี หรือ หลักการบริหาร ซึ่งมีความสำคัญของกระบวนการบริหารในทุกระดับที่มีสาระสำคัญดังนี้

Gulick (1937 ถึงปัจจุบัน ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2551, หน้า 111-113) ผลงานที่สำคัญ ของภูมิคุก คือ การร่วมงานกับลินเดล ออร์วิค (Lather Quilick and Lynd All Urwick, 1937) เป็น บรรณาธิการจัดทำหนังสือชื่อ “Paper on The Science of Administration” ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1936 ได้ เสนอหนังสือเล่มนี้ได้แก่ “หลักการบริหารแบบ POSDCORB” หลัก POSDCORB Model ซึ่งถือว่า เป็นภาระหน้าที่ทางการบริหารที่ผู้บริหารต้องกระทำ และถือว่าเป็นกระบวนการการบริหาร 7 ประการ ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. P-Planning หมายถึง การวางแผน ได้แก่การจัดวางโครงการและแผนงานต่าง ๆ ขึ้นมา ไว้ล่วงหน้าเพื่อทราบว่าต้องการทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร ให้เป็นผู้ทำ ทำร่วมกับใคร และ ต้องการผลสำเร็จออกมาอย่างไร

2. O-Organizing หมายถึง การจัดองค์การ ได้แก่ การแบ่งงาน การกำหนดส่วนงาน กำหนดโครงการสร้างขององค์การ การกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ พร้อมกับอำนาจหน้าที่และขอบเขต ของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขึ้นมาไว้อย่างชัดเจน นือจากนี้ขึ้งต้องมีการกำหนดสายการบังคับบัญชา ของข่ายการครองบัญญัติให้แน่นอนชัดเจน และมีเอกสารในการบังคับบัญชาด้วยทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของคนในองค์การ

3. S-Staffing หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคล ในองค์การนับตั้งแต่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้งบุคคล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งเงินเดือน การโยกข้าม การพัฒนาบุคคลากร ในองค์การเรื่อยไปจนกระทั่งถึงการให้นักศึกษาพ้นจากตำแหน่ง

4. D-Directing หมายถึง การอำนวยการ ได้แก่การทำหน้าที่ในการตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ การออกคำสั่ง มอบหมายภารกิจการงาน ไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หลังจากนั้นต้องใช้ภาวะของ การเป็นผู้นำในการกระตุ้นจูงใจคนให้ยอมรับในผู้บริหาร ยอมทุ่มเทชีวิตจิตใจความรู้ความสามารถ ทำงานอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จขององค์การ

5. C-Coordinating หมายถึง การประสานงาน ได้แก่การทำหน้าที่ในการประสาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้มีการแบ่งแยกออกไปเป็นส่วนงานย่อย ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถทำงาน ประสานสอดคล้องกัน และมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยรวมขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

6. R-Reporting หมายถึง การรายงาน ได้แก่การทำหน้าที่ในการรับฟังรายงานผลการ ปฏิบัติงานของบุคคลและหน่วยงานที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ได้รายงานมาเพื่อทราบถึงความ เคลื่อนไหวของงานส่วนต่าง ๆ ว่างานดำเนินการอย่างไร สามารถดำเนินไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรเกิดขึ้น ต้องการความช่วยเหลือคือแนะนำจากผู้บังคับบัญชาอย่างไร บังคับบัญชาจะดำเนินการอย่างไร เป็นมาตรการในการตรวจสอบและควบคุมงานด้วย

7. B-Budgeting หมายถึง การงบประมาณ ได้แก่ หน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงิน และการตรวจสอบควบคุมด้านการเงิน การบัญชีของหน่วยงานนั้นเอง โดยปกติ งบประมาณต้องว่าเป็นแผนงานชนิดหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ที่องค์การจะปฏิบัติจัดทำในระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้ เช่น 1 ปี 3 ปี 5 ปี ฯลฯ พร้อมกับการกำหนด ประมาณรายรับรายจ่ายที่เหมาะสมและนำมาใช้โดยการดำเนินกิจกรรมแต่ละอย่าง ไว้อย่างชัดเจน

สรุป หลักการบริหารงานโดยทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ หรือการจัดหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์การ การสรรหาบุคคลากรเข้าทำงาน การบังคับบัญชา การสั่งการ การควบคุม ประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การงบประมาณ เป็นต้น

ทฤษฎีการบริหารของ ฟายอล (Fayol, 1949, หน้า 110) มีความเชื่อว่า เป็นไปได้ที่จะหาทางศึกษาถึงสาสตร์ที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administrative Sciences) ที่สามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นงานอุตสาหกรรมหรืองานธุรกิจ โดยสาระสำคัญ เกี่ยวกับการบริหาร (Management Functions) เป็นหน้าที่ทางการบริหาร 5 ประการคือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจและกำหนดขึ้นมาเป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือ วิธีจะปฏิบัติเอาไว เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารจัดตั้งจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของ และตัวคน อัญญายังส่วนประกอบที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การให้บรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งการต่าง ๆ ผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งจะทำกระทำให้สำเร็จผลด้วยดี โดยผู้บริหารจะต้องกระทำการเป็นตัวอย่างที่ดี จะต้องเข้าใจในงานของตน จะต้องเข้าใจข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์การที่มีอยู่ รวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดทั้งขึ้นและลง นอกจากนี้ยังทำการประเมินโครงสร้างขององค์การและอยู่ได้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมก็จำเป็นต้องปรับปรุงเช่นเดียวกัน ถ้าผู้อื่นได้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ เป็นการໄล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่จะเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้น สามารถเข้ากันได้กับแผนที่วางไว้

จากทฤษฎีของ Fayol จะเห็นได้ว่า แนวความคิดทฤษฎีการบริหารจัดการนั้น สามารถใช้ได้อย่างกว้างขวางเป็นสากล สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับองค์การทุก ๆ แบบ ผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีคุณลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ มีทักษะการบริหาร มีการศึกษาหาความรู้ เทคนิคในการทำงาน และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งรวมเรียกว่า “ความสามารถทางด้านบริหารการจัดการ” ซึ่งบุคลากรทางศึกษาอยู่ในระดับปฏิบัติการ ต้องปรับใช้ทฤษฎีนี้ด้วย เทคนิคหรือการทำงานอย่างเป็นระบบ

ทฤษฎีการจัดระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของเดวิด อิสตัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช (2536, หน้า 28-29 อ้างถึงใน นิชาภา จันพรหม, 2549, หน้า 19-20) ทฤษฎีการบริหารของเดวิด อิสตัน กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ต้องคำเนินไป

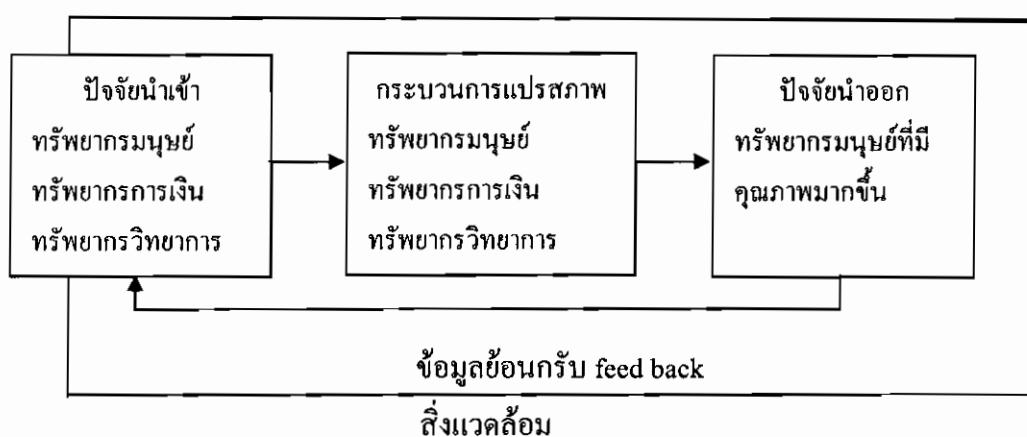
ตามองค์ประกอบหลักของระบบคือปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปรสภาพ (Process) และปัจจัยนำออก (Outputs)

ปัจจัยการนำเข้า หมายถึง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ (ประชากร แรงงาน ที่บังคับด้วยคุณภาพ หรือซึ่งมีคุณภาพไม่ตรงตามความต้องการ ทรัพยากรการเงิน (เงินทุน งบประมาณที่จำเป็นสำหรับการจัดการการศึกษา การฝึกอบรม หรือวิธีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ของคนในรูปการต่าง ๆ) และทรัพยากรด้านวิทยาการ (เทคนิค วิธีการ นักพัฒนา หรือวิทยาการ)

กระบวนการแปรสภาพ หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ได้แก่ วิธีการศึกษา ฝึกอบรม การพัฒนาตนเอง การปรับปรุงสุขภาพอนามัยและโภชนาการ

ปัจจัยนำออก หมายถึง ทรัพยากรที่ได้รับการพัฒนาแล้ว มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและคุณภาพในด้านอื่น ๆ ดังนี้

ตั้งเวลาด้วย

ภาพที่ 2 กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามองค์ประกอบระบบแนวคิดของ เดวิด อีสตัน
(นิชากา จันพรหม, 2549, หน้า 19-20)

จากทฤษฎีของเดวิด อีสตัน จะเห็นได้ว่าการบริหารในปัจจุบันจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่สับซับซ้อน เพราะว่าองค์กรจะอยู่รอดหรือมีความเจริญก้าวหน้าได้ก่อต่อเมื่อผู้บริหารสามารถปรับปรุงวัดคุณประสิทธิภาพที่เป้าหมาย นโยบาย และวิธีการบริหารตลอดจนพฤติกรรมขององค์การให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ได้เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารบุคลากร ให้ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

การบริหารงานบุคคล

การบริหาร (Administration) เป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ทุกคน ซึ่งเป็นกิจกรรมของกลุ่มคนมีการร่วมมือกันทำงานตามกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน นั่นคือ การบริหาร ดังที่นักวิชาการ และผู้รู้ได้ให้ความหมายของการบริหารดังนี้

มนัสวี มนีศรี (2553, หน้า 6-7) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร มีลักษณะดังนี้

1. การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
2. การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
5. การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล ฉะนั้นจึงต้องอาศัยการร่วมมือของกลุ่ม เพื่อให้เกิดพลังร่วมของกลุ่มในอันที่จะทำให้การกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์

นงนุช วงศ์สุวรรณ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารจะเป็นกิจกรรมหรือวิธีการที่บุคคลหนึ่งกระทำต่อบุคคลหนึ่ง หรือหลายบุคคล เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ ลักษณะของการบริหารจึงต้องประกอบด้วย ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารเรียกชื่อต่างกัน เช่น เจ้านาย ผู้บังคับบัญชา หัวหน้า ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ เป็นต้น ส่วนผู้ถูกบริหาร เรียกชื่อว่า ผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกน้อง เจ้าน้ำที่ เป็นต้น บุคคลทั้งสองกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กันลักษณะความสัมพันธ์เหล่านี้ มีผลต่อประสิทธิภาพของหน่วยงาน หรือองค์การ ถ้าความสัมพันธ์ในทางที่ดี แนวโน้มของการดำเนินงานองค์การก็เป็นไปด้วยดี แต่ถ้ามีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีแล้ว ความสำเร็จจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก

สุกัญญา ชลเสถียร (2554, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินกิจกรรมโดยการวางแผนการจัดการองค์กรของบุคคลด้วยแต่ส่องคนเข้าไปโดยใช้ศาสตร์และศิลปะในการที่จะดำเนินกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

ดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหาร คือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้บริหาร หรือ ผู้จัดการ ที่ประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ เทคนิค ความรู้ ความสามารถ ที่มีความถูกต้องสามารถปฏิบัติงานนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยวิธีการทำงานที่ดีที่สุด และนำใช้ทักษะ 3 ประการคือ

1. ทักษะการปฏิบัติการ (Technical Skill) เรียกว่า เก่งงาน
2. ทักษะเรื่องคน (Human Skill) เรียกว่า เก่งคน
3. ทักษะเรื่องคิด (Conceptual Skill) เรียกว่า เก่งคิด เพื่อวางแผนงาน แผนคน แผนเงิน และการบริหารเวลา นำไปสู่ การบริหารทรัพยากรบุคคล

1 ความหมายของการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล (Personnel Management) หรือบางคำเรียกว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) หรือเรียกว่า การบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลดังนี้

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2540, หน้า 140) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลเป็นศิลปะ ในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยให้ได้บุคคลที่เหมาะสม พัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพและใช้บุคคลนั้น ๆ ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรนี้ไว้อาย่างผู้มีคุณค่าเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตหรือการบริการทั้งปริมาณและคุณภาพของงานอย่างสูงสุด

วนารถ แสงมณี (2543, หน้า 3) ได้ให้ความหมาย การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ดำเนินการสรรหารา คัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้ปฏิบัติงานในองค์การ พร้อมทั้งสนับสนุนในการพัฒนาธุรกิจให้สามารถที่จะปฏิบัติงานในองค์การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ มีสุขภาพและสุขภาพจิตที่ดี ในการทำงาน และยังรวมไปถึงการแสวงหาวิธีการที่ทำให้สามารถในองค์การที่ต้องการพ้นจากการทำงานด้วยเหตุทุพพลภาพ เกย়েষาอยู่หรือเหตุอื่นใดในงานให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วิโรจน์ สารรัตน์ (2548, หน้า 199) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีประสิทธิผลให้แก่กิจกรรม เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยกิจกรรมเหล่านั้นจะประกอบกันขึ้นเป็นกระบวนการ (Process) เริ่มต้นจาก การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การจัดคนเข้าทำงาน การพัฒนาและประเมิน การบำเหน็จตอบแทน และการบำรุงรักษา คนงานให้มีประสิทธิผล

วิภาวรรณ รพีพิศาล (2548, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์หมายถึง กระบวนการหนึ่งที่ช่วยให้องค์การได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เข้ามาปฏิบัติงาน เพื่อสร้าง ความเจริญเติบโต ก้าวหน้าให้แก่องค์การ และพร้อมจะรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจชุก ปัจจุบัน ได้ ดังจะเห็นได้จากขอบข่ายของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่กว้างครอบคลุมกิจกรรม ต่าง ๆ ในองค์การและเกี่ยวข้องผูกพันทุกขั้นตอนของการบริหารงาน นับตั้งแต่กារวางแผนเพื่อสร้าง บุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน ซึ่งงานแต่ละหน้าที่นั้น จะเกี่ยวข้องข้องกับบุคลากรหรือสมาชิกใน องค์การ 3 ช่วงระยะเวลา คือ “ก่อนการปฏิบัติการ ขณะปฏิบัติการ หลังการปฏิบัติการ”

เกรียงศักดิ์ เพียรยิ่ง (2550, หน้า 20) สรุป ความหมายการบริหารบุคคลได้ดังนี้

1. การบริหารงานบุคคล เป็นการให้ได้คนและใช้คนให้เหมาะสมกับงานตาม วัตถุประสงค์และความต้องการของหน่วยงาน

2. การบริหารงานบุคคลนี้ขอบข่ายกว้างของครอบคลุมตั้งแต่ การตรวจสอบ และ การคัดเลือกบุคคลเข้าสู่หน่วยงาน จนกระทั่งพัฒนาการปฏิบัติงาน

3. การบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวเนื่องกันเป็นลูกโซ่ตั้งแต่ การวางแผน นโยบาย การกำหนดแผนและความต้องการด้านบุคคล การเลือกสรร การพัฒนา การกำหนด สวัสดิการและประโยชน์เกื้อหนู การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย และ การพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร

วิชัย โภสรณจินดา (2551, หน้า 2) กล่าวโดยสรุป การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ดำเนินการสร้าง คัดเลือกและบรรจุบุคคลที่มี คุณสมบัติเหมาะสมให้ปฏิบัติงานในองค์การพร้อมทั้งสนับสนุนในการพัฒนา การบำรุงรักษาให้สมาชิกที่ ปฏิบัติงานในองค์การสามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ เพื่อการทุ่มเทการทำงานให้กับองค์การ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

อนุพร สุภาษี (2552, หน้า 36) กล่าวสรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน การบำรุงรักษา การพัฒนาตลอดจนการให้พัฒนาการ เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน

พะยอม วงศ์สารศรี (2552, หน้า 5) ได้กล่าวว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการคัดเลือก ที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ดำเนินการสร้าง คัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มี คุณสมบัติเหมาะสมให้ปฏิบัติงานในองค์การ พร้อมทั้งสนับสนุนในการพัฒนา บำรุงรักษาให้สมาชิกที่ ปฏิบัติงานในองค์การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในการทำงาน และยังรวมไปถึงการตรวจสอบวิธีการที่ทำงานให้สมาชิกในองค์การ ที่ต้องพัฒนาการทำงานด้วยเหตุ ทุพพลภาพ เกี้ยงอายุ หรือเหตุอื่นใดในงานให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สุกัลยา ชลเสถียร (2554, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารบุคคลหรือการบริหารทรัพยากร มนุษย์ หมายถึง กระบวนการในการบริหารเกี่ยวกับบุคคลตั้งแต่การสรรหา คัดเลือก บรรจุแต่งตั้ง พัฒนา บำรุงรักษาเพื่อให้บุคลากร ได้ปฏิบัติงานอย่างมีความลุขและเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมาก ที่สุด

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน เกี่ยวกับบุคคลในองค์การ เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการ ขององค์การ ในตำแหน่งงานต่างๆ การบำรุงรักษา การพัฒนาตลอดจนการให้พัฒนาการ เพื่อให้ หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน

2 ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล

มนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งงานกระทั้งกลุ่ม เป็นผลผลิต หรือการบริการแล้วแต่ประเภทขององค์การ ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์การ โดยทั่วไปมนุษย์แต่ละคนมีลักษณะหลากหลายแตกต่างกัน ด้านความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบที่ทำให้น้ำที่ในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้องค์การบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการให้มนุษย์สร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยคุณภาพทางการบริหารทรัพยากร

บรรยงค์ โภจินดา (2543, หน้า 20-21) ความสำคัญของการบริหารงานบุคคลนั้นนับวันที่จะมีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ตราบใดที่เรายอมรับความจริงว่า ทรัพยากรมนุษย์นั้นสำคัญยิ่งกว่าปัจจัยการผลิตอื่น ๆ แม้จะมีเครื่องจักรกลเข้ามานีบทบาทในการดำเนินธุรกิจมากขึ้นและใช้วิทยาการสูงขึ้น มีวิสัยทัศน์สามารถดูเดียบเพียงใดก็ไม่ใช่น่าเครื่องจักรเข้ามาแทนที่คน ไม่ใช่เข้ามายืนเป็นนายคน เพราะคนต้องเป็นนายเครื่องจักร คือ คนเป็นผู้สร้าง ผู้ใช้เครื่อง เข่นผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ (Hardware) ผลิตโปรแกรม (Software) สั่งให้เครื่องทำการคำสั่งทำให้ได้งานที่ละเอียดรวดเร็ว และมีข้อผิดพลาดน้อยลงหรือไม่มีเลย

อำนวย แสงสว่าง (2544, หน้า 35) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารงานบุคคลดังนี้

1. ช่วยพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวางแผน เพื่อจัดทำบุคลากรที่ดีมีคุณภาพมาเป็นบุคลากรที่ดีขององค์การ

2. ช่วยจัดสรรงบุคลากรให้เหมาะสมกับประเภทและชนิดของงานที่ต้องทำและปฏิบัติงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและความตั้งใจ ตลอดจนช่วยประเมินผลประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร เพื่อสร้างผลสำเร็จในการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

3. ช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน โดยวิธีการฝึกอบรมทางวิชาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในการทำงานให้มากขึ้น

4. ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรทุกระดับภายในองค์กรอย่างทั่วถึง โดยอาศัยกลยุทธ์และศิลปะแห่งการจัดการ

5. ช่วยพัฒนาสังคมภายในองค์การให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงานก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ขัดปัญหาการทะเลาะวิวาท การเอกสารดีไซน์กัน ช่วยทำให้องค์การเป็นสังคมที่มีความสงบสุข บุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยทั่วไป

บรรจุบ ศรีประภาพงศ์ (2548, หน้า 19-20) กล่าวโดยสรุป ในการบริหารงานนั้นจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ งานและคน งานเป็นการกิจที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ แต่การที่ดำเนินการให้การกิจสำเร็จนั้นจะต้องมีคนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติงาน กล่าวคือการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญ คือ

1. คน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน เนื่องจากคนเป็นผู้ทำให้งานสำเร็จ และใช้ปัจจัยอื่น ๆ ในการทำงาน

2. การทำงานมิใช่ว่ามีแต่คนทำงานเท่านั้น ในการทำงานจำเป็นต้องมีคนที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานด้วย จึงจะทำให้งานสำเร็จและจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคคลกรอยู่เสมอรวมทั้งการสร้างขวัญกำลังใจมีสวัสดิการที่เหมาะสม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคม

วันชัย พิริยะประภาภูด (2550, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลมีความสำคัญมาก เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การที่สถานศึกษามีครูและบุคลากรจำนวนพอสมควรและเป็นคนมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมแก่หน้าที่การทำงาน และเป็นคนมีวินัย มีคุณธรรม ตลอดจนมีการจัดการที่ดีแล้ว โอกาสที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพย่อมง่ายขึ้น เป็นอันมากแต่การที่จะหาครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีวินัยเหมาะสมแก่ตำแหน่งทุกระดับชั้นเกือบจะเป็นสิ่งสุดวิสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการของโรงเรียนเอกชน เพราะครูและบุคลากรจะมุ่งเข้าทำงานในสถานศึกษาของรัฐนักวิชาการจำนวนมากได้พยายามศึกษาด้านคว้าเพื่อจะหาทางแก้ไขหรือบรรเทาเรื่องการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในการทำงานและพบว่าการบริหารงานบุคคลเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว

วิลาวรรณ รพีพิศาล (2550, หน้า 5-6) กล่าวโดยสรุป การบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความสำคัญในเบื้องของการบริหารจัดการในรูปของทุนมนุษย์ดังต่อไปนี้

1. ช่วยสร้างความเจริญเติบโตมั่นคงให้แก่องค์การ ในฐานะที่งานค้านการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์จะทำให้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมเข้ามาเชื่อมโยงการกิจค่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานในองค์การ

2. ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เมื่อบุคลากรได้ปฏิบัติงานที่ตนเองมีความรู้ ความสามารถ และยังจะส่งผลทำงานให้เกิดการทุ่มเทเสียสละ จริงก้าวตีต่องค์การมาก

3. ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรตื่นตัวที่จะเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของตนเอง โดยเฉพาะการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่คือย่อมจะช่วยเสริมให้บุคลากรมีคุณภาพ มีงานทำ สร้างผลผลิตให้แก่องค์การและเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศชาติได้อีกด้วยหนึ่ง

พะยอม วงศ์สารศรี (2552, หน้า 6) ได้กล่าวสรุปว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้ ก่อให้เกิดความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ช่วยพัฒนาให้องค์การเจริญเติบโต เพราะการบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นสื่อกลางในการประสานงานกับแผนต่าง ๆ เพื่อแสวงหาวิธีการให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาทำงานในองค์การ เมื่อองค์การได้บุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ย่อมทำให้องค์การเจริญเติบโตและพัฒนาขึ้น

2. ช่วยให้บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความจริงกัดต่อองค์การที่ตนปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตขององค์การ

3. ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงแก่สังคมและประเทศชาติ ถ้าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างองค์การและผู้ปฏิบัติงาน ทำให้สภาพสังคมโดยส่วนรวมมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน

นางนุช วงศ์สุวรรณ (2553, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หรือ การบริหารงานบุคคลถือเป็นหัวใจในการบริหารงาน องค์การใดมีระบบการบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จของงานตามเป้าหมาย องค์การจะเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในองค์การได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความสุขและมีความก้าวหน้าในการทำงาน

สุกัลยา ชลเสถียร (2554, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หรือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะการบริหารจัดการเกี่ยวกับคนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร องค์การให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ หากคนในองค์กรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมสมกับความรู้ความสามารถ ได้อายุมากพอ

จากความสำคัญที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการบริหารจัดการเกี่ยวกับคนทำงานที่มีความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับการปฏิบัติงานตรงกับวัตถุประสงค์ หากบุคคลในองค์กรมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ มีความมุ่งมั่นทำงานและมีความรับผิดชอบ จะทำให้องค์การย่อมเจริญก้าวหน้ามีความมั่นคง สามารถบรรลุเป้าหมายได้

ระบบและหลักการบริหารงานบุคคล

พิชัย เสنجัยมจิตต์ (2542, หน้า 110-112) ให้ความคิดเห็นว่า การบริหารงานบุคคลในปัจจุบัน มีความจำเป็นต้องขยายหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในองค์การ ให้กว้างขวาง ขึ้น เพื่อป้องกันและความคุ้มการลงทุนทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประสิทธิภาพและประหยัด ตามความนุ่งหมายขององค์การ ระบบบริหารงานบุคคลที่ใช้อยู่ยังคง 2 ระบบ คือ

1. ระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) หมายถึง ระบบที่ใช้ในการบริหารงานบุคคล นับตั้งแต่การให้ได้มาซึ่งบุคคล การบำรุงรักษา การพัฒนา การให้พื้นที่ทำงาน โดยใช้ความสัมพันธ์ ส่วนตัว ไม่คำนึงถึงความสามารถของบุคคลเป็นเกณฑ์

2. ระบบคุณธรรม (Merit System) หมายถึง ระบบที่ใช้ในการบริหารงานบุคคล นับตั้งแต่การให้ได้มาซึ่งบุคคลเข้ามาทำงาน การบำรุงรักษา การพัฒนา การให้พื้นที่ทำงาน โดยยึดถือการสอนและมาตรฐานในเรื่องคุณวุฒิ และความสามารถ ของบุคคลเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ 4 ประการ ดังนี้

1. หลักความสามารถ (The rule of Competence)
2. หลักความเสมอภาค (Equality of Opportunity)
3. หลักความมั่นคง (Security on Tenure)
4. หลักแนวทางการเมือง (Policy)

การบริหารงานบุคคลด้วยระบบคุณธรรม จะเป็นการบริหารงานที่มีหลักการ มีการให้ ความยุติธรรมแก่บุคคลทั่วไปไม่เห็นแก่ความสนิทสนมกับคนเดียวกัน ทำให้หน่วยงานที่มีการ บริหารงานด้วยระบบคุณธรรม สามารถได้บุคคลที่ดี มีความรู้ เข้ามาปฏิบัติงาน

หลักการบริหารงานบุคคล

กรมขัตติย-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2539, หน้า 5) ได้ให้ความสำคัญว่า หลักการ การบริหารงานบุคคลการควรยึดหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. หลักความสามารถ (Competence) หมายถึง การบรรจุ หรือแต่งตั้งบุคลากร เข้า ตำแหน่งงาน โดยการยึดถือความรู้ ความสามารถเป็นหลักสำคัญในการเลือกสรรบุคคลเข้า ปฏิบัติงาน เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ให้มากที่สุด เพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมกับงาน
2. หลักความเสมอภาค (Equality of Opportunity) หมายถึง การเปิดโอกาสที่เท่าเทียมกัน ใน การสมัครงานสำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติและพื้นฐานด้านความรู้ตามที่กำหนดไว้มีสิทธิเข้าสู่หนังสือ บรรจุ เป็นรัฐกร (ข้าราชการ) ได้ทุกคน (Open to All) โดย ยึดหลัก “งานเท่ากัน เงินเท่ากัน” นอกเหนือนักบุคคลกรทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอหน้ากันด้วยระเบียบกฎเกณฑ์ที่อยู่ใน มาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การพิจารณา ความดี ความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง สวัสดิการ และการรักษาวินัย
3. หลักความมั่นคง (Security or Tenure) หมายถึง หลักประกันต่อ ผู้ที่จะเข้ามาเป็นรัฐกร (ข้าราชการ) มีความมั่นคงในชีวิต สามารถการปฏิบัติงานที่หน่วยงานให้แก่บุคลากร เพื่อการ ปฏิบัติงานนั้น ๆ ยึดถือเป็นอาชีพได้ โดยได้รับการปกป้องตามกฎหมาย ซึ่งมีการประพฤติที่ดี ต่อหน้าที่งาน โดยมีเงินเดือน เงิน津營 แบบ และเงินสวัสดิการสงเคราะห์ เพื่อค้ำประกันชีวิต

4. หลักแนวทางการเมือง (Polity) หมายถึงหลักเกณฑ์สำคัญ เพื่อรับประกันความเป็นเอกภาพทั่วพร域และทั่วปวงชน มีความรับประกันตระหนัก ต่อแนวทางการเปลี่ยนแปลงใหม่ย่อข้อ ถูกต้องตามความเป็นจริงในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการประจำสามารถปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเต็มภาคภูมิและเต็มความสามารถ ในส่วนบุคคลการในภาคเอกชน ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

บรรยงค์ โถจินดา (2546, หน้า 54-55) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญ 12 ประการ ในการจัดระบบบริหารงานบุคคล คือ

1. หลักการความเสมอภาค โดยยึดหลักการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสามารถทุกคนมาสมัครเข้าทำงาน โดยไม่กีดกัน
2. หลักความสามารถ ยึดถือความรู้ ความสามารถ หลักคุณวุฒิเป็นเกณฑ์ในการเลือกสรรบุคคลเข้าทำงาน รวมทั้งการพิจารณาความดี ความชอบ และการเลื่อนตำแหน่ง
3. หลักความมั่นคง ยึดหลักการปฏิบัติงานระยะยาว รวมทั้งการยึดหลักเหตุผลเมื่อมีปัญหาในการทำงาน
4. หลักความเป็นธรรมทางการเมือง ยึดหลักการปฏิบัติงานให้บังเกิดผล ไม่ให้ความสำคัญกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ
5. หลักการพัฒนา ยึดหลักการให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ โดยการสนับสนุน การพัฒนาบุคคลการ การให้ความรู้ การอบรม มีการจัดระบบนิเทศ และการตรวจตราการปฏิบัติงาน ที่ดี เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน
6. หลักการความเหมาะสม ยึดหลักการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน โดยการแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถ
7. หลักการยุติธรรม ยึดหลักคุณธรรม ไม่ให้ความสำคัญกับพรรคพวก มีการกำหนดค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของงานที่ได้รับผิดชอบ โดยเฉพาะ ไม่เอาเปรียบและล่วงเกินทางเพศ
8. หลักสวัสดิการ ยึดหลักการบริการ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคคลการ มีการจัดสถานที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ การรักษาสุขภาพ ความปลอดภัย
9. หลักเสริมสร้าง ได้แก่ ยึดหลักการเสริมสร้าง จริยธรรม และคุณภาพ ทั้งในการป้องกันการกระทำผิด การผิดวินัยการปฏิบัติงาน
10. หลักมนุษย์สัมพันธ์ การให้ความสำคัญกับสังคม มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร และผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานด้วยกัน เพื่อเสริมสร้างบรรยายกาศในการทำงาน

11. หลักการประสิทธิภาพ ยึดหลักการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน โดยเน้นในด้านการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
12. หลักการศึกษาวิจัยและพัฒนา ยึดหลักการพัฒนาปรับปรุงองค์การให้มีประสิทธิภาพ และสามารถดอยู่รอดได้ ระบบการบริหารที่ดี จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อจะได้นำเทคนิควิทยาการต่าง ๆ มาพัฒนาการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

จากระบบและหลักการการบริหารบุคคลล่าวรุปได้ว่า ทั้งสองระบบมีลักษณะเหมือนหรือต่างกันในการสร้างการคัดเลือกที่แตกต่างกัน ระบบคุณธรรม คือ ระบบที่สร้างมาโดยมีแนวทางที่มีหลักการ เน้นความเสมอภาคเป็นหลัก ส่วนระบบอุปถัมภ์ คือ การเอาแต่พวงพ้องของตนเอง ระบบอุปถัมภ์ช่วยเสริมระบบคุณธรรมให้สมบูรณ์ เมื่อจากระบบคุณธรรมไม่ได้พร้อมไปทุกอย่าง เพราะมีพิธีกรรมมาก หากใช้ระบบอุปถัมภ์เข้าช่วยแก้ปัญหานั้นก็จะทำให้สมบูรณ์ขึ้น เพื่อนำไปสู่กระบวนการการบริหารบุคคลการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

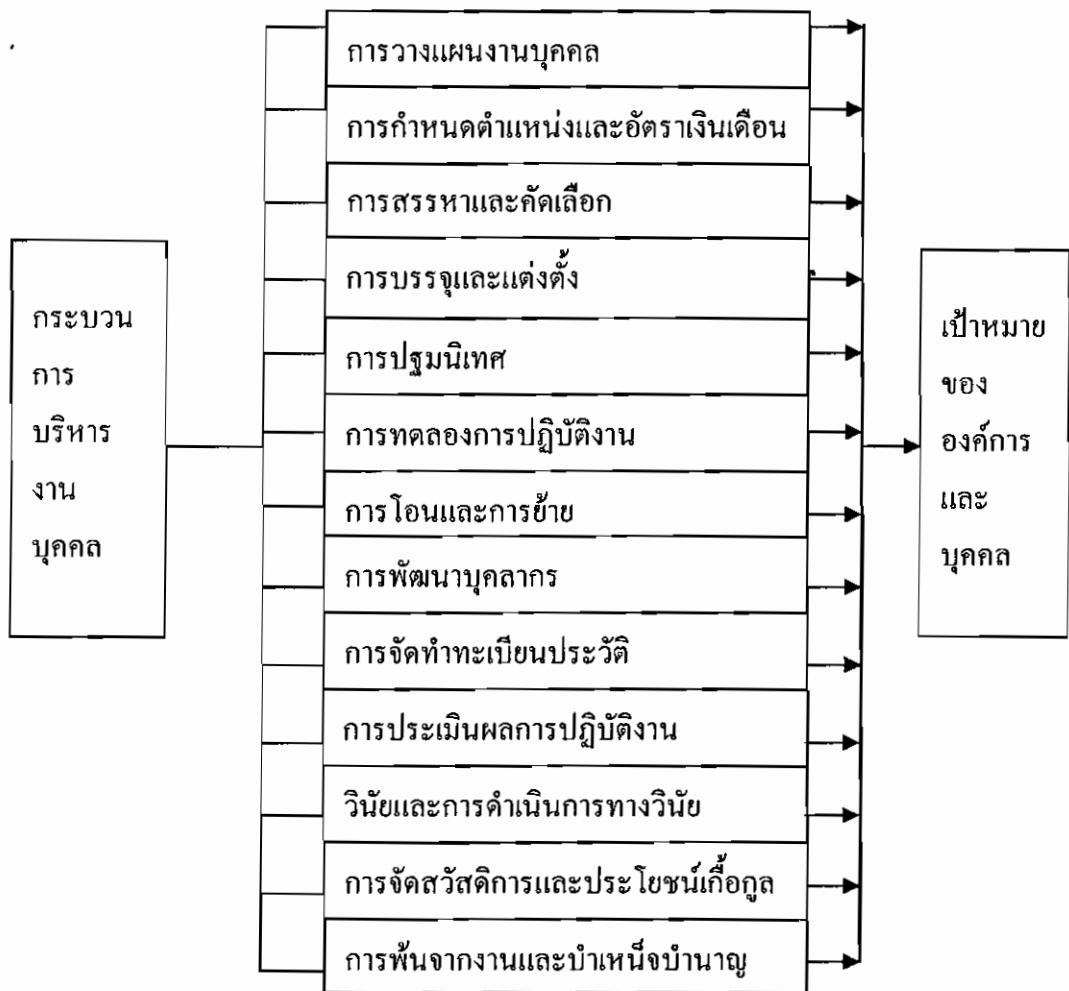
กระบวนการบริหารงานบุคคล

กระบวนการบริหารบุคคลการ โดยทั่วไปซึ่งเริ่มจากการวิเคราะห์ตำแหน่งงาน การวางแผน ความต้องการ การสร้างคน การคัดเลือกคน การสอน การบรรจุ การแต่งตั้ง การฝึกงานหรือ การทดลองงาน การโอนย้าย การพัฒนาบำรุงรักษา การเลื่อนชั้นขั้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง การบังคับบัญชา การพิจารณาความดีความชอบ หรือลงโทษทางวินัย การให้บำเหน็จ บำนาญ และ การพ้นจากงานในรูปการอื่น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา กรมจัดตั้งและพนักงาน (2551) ในบทรายงานการฝึกอบรมการบริหารการศึกษาสำหรับสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาสำหรับประเทศไทย (2551, หน้า 80-81) ได้สรุปว่ากระบวนการบริหารบุคคลการไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์งาน, กำหนดตำแหน่งงาน และการวางแผนความต้องการกำลังคน
2. การจัดทำ และการคัดเลือก
3. การบรรจุ การฝึกงาน และการประเมินการปฏิบัติงาน
4. การเลื่อนชั้น และเลื่อนตำแหน่ง
5. การพัฒนา และการบำรุงรักษา
6. วินัย และการปฏิบัติวินัย
7. การสื้นสุดจากการเป็นรัฐกร (ราชการ) หรือการให้บุคคลการพ้นจากงาน
8. การจัดสำนวนเอกสาร และระบบข่าวสารรัฐกร (ราชการ)

สมเกียรติ พ่วงรอด (2544, หน้า 17-21) กล่าวสรุปว่า การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับงานบุคคลที่เข้ามาปฏิบัติงานในองค์การ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตามความคาดหวังขององค์การและให้บุคลากรมีความพึงพอใจ มีความสุขมีความเจริญก้าวหน้ากับหน้าที่งานที่เป็นภารกิจอยู่กับองค์การนาน ๆ จนถึงวาระที่ต้องเกษียณอายุ โดยใช้กระบวนการบริหารงานบุคคลประกอบด้วยขั้นตอนตามแผนภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 3 กระบวนการบริหารงานบุคคล (สมเกียรติ พ่วงรอด, 2544, หน้า 17-21)

จากกระบวนการบริหารงานบุคคล แสดงให้เห็นว่า เป็นการเริ่มต้นจากการวางแผน กำลังคน การวิเคราะห์งาน กำหนดตำแหน่งงาน การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การบำรุงรักษา การพัฒนา การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน การทดลองปฏิบัติ

และการให้พื้นจากการ กระบวนการนี้เกี่ยวพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ สำหรับผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลข่ายการบริหารงานบุคคลของกรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 81) ประกอบด้วย 6 ด้าน มาเป็นกรอบการพิจารณาศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีกด้วย ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวางแผนกำลังคน (Manpower Planning)
2. การสรรหาและการคัดเลือกบุคคล (Recruitment and Selection)
3. การพัฒนาบุคคล (Personal Development)
4. การบำรุงรักษาบุคคล (Maintenance)
5. การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal)
6. การให้บุคคลภารพื้นจากงาน

การวางแผนกำลังคน (Manpower Planning)

การวางแผนกำลังคน เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการบริหารบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันปัญหาด้วยการคาดคะเนกำลังคนในการปฏิบัติงาน และซึ่งรวมถึงการใช้กำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะไว้ว่าดังนี้

สร้อยตรรกะ (ติวนานท์) อรรถมานะ (2540, หน้า 197) ได้กล่าวว่า การวางแผน กำลังคนจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดบุคคลเพื่อที่จะแข็งแกร่งกับสภาพการณ์ทางหน้าขององค์การ เมื่อเป็นดังนี้ การวางแผนกำลังคนจึงต้องทราบนักถึงการเกษียณ (Retirement) การเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่ง (Promotion) การฝึกอบรม (Training) การพัฒนา (Development) บุคคลที่มีอยู่ในปัจจุบัน และเช่นกันการพิจารณาเกี่ยวกับการสรรหาบุคคล (Recruitment) ซึ่งมีความรู้ ความสามารถและทักษะจากภายนอกอาจกล่าวอ้างง่ายๆ ได้ว่า การวางแผนกำลังคนนั้นเป็นการคาดคะเนถ่วงหน้าว่า องค์การนี้ต้องการ คนแบบใด จำนวนเท่าใด เมื่อใด อาจหาได้จากที่ไหน ดังนั้นจึงมีข้อควรพิจารณาได้แก่ สำรวจความต้องการในปัจจุบัน สำรวจคนที่ขาดหายไปในระบบ แผนที่กำหนด วิเคราะห์ประเมินกำลังคนที่ต้องการในอนาคต เป็นต้น

ธงชัย สันติวงศ์ (2540, หน้า 103) ได้กล่าวว่า การวางแผนกำลังคน หมายถึงกระบวนการบริหารบุคคลในการพยากรณ์ความต้องการบุคคลร่วมกับการวัดจำนวนพนักงานเพียงมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและมีความพร้อมทุกครั้งที่ต้องการ

วิสาวรรณ รพีพิศาล (2550, หน้า 57) สรุปให้เห็นว่า การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรในอนาคตอย่างเป็นระบบโดยจะต้องระบุจำนวน คุณสมบัติของบุคคล รวมถึงระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะ ที่ต้องการให้สอดคล้องกับแผนงาน ที่องค์การกำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้บุคคลที่

เพียงพร้อมในคุณสมบัติ มีจำนวนเพียงพอ กับการกิจขององค์การที่จะจัดกระทำในอนาคตเป็นสำคัญ และสิ่งที่ควรทราบหากให้มากที่สุดคือ การกำหนดแนวทางปฏิบัติและแผนการใช้บุคลากรให้เกิดคุณค่าสูงสุดแก่องค์การ

วิชัย โถสุวรรณ์ จินด้า (2551, หน้า 20) ได้กล่าว การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ คือ กระบวนการคาดการณ์ความต้องการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การ เป็นการล่วงหน้าว่า ต้องการคนประเภทใด ระดับใด จำนวนเท่าไหร และต้องการเมื่อไร และกำหนดวิธีการที่จะได้มามั่งคืบ ทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องการว่าจะได้มาจากไหนอย่างไร เมื่อใด จากความหมายดังกล่าว การวางแผนทรัพยากรมนุษย์นั้นมี 2 ขั้นตอนคือ

1. การพิจารณาถึงความต้องการของทรัพยากรมนุษย์ คือ การพิจารณาว่าในการที่จะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายแผนงานธุรกิจ องค์การต้องการใช้ทรัพยากรมนุษย์เท่าไหร ประเภทใด ระดับใด มีคุณภาพหรือคุณสมบัติอย่างไร และต้องการเมื่อไหร

2. การพิจารณาจัดเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น โดยกำหนดแนวทางให้ได้มามั่งคืบ ทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องการทั้งคุณภาพและจำนวน

สรุปได้ว่า การวางแผนกำลังคนเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลบุคลากรไว้ล่วงหน้าโดย การเตรียมพร้อมทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับแผนความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะบรรจุเข้าตำแหน่งงานที่เหมาะสมสมและเพียงพอในอนาคต

1 การวิเคราะห์งาน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2542, หน้า 20) การวิเคราะห์งาน หมายถึง การพิจารณาดูว่าในแต่ละงานอยู่ที่ประกอบกันขึ้นเป็นงานใหญ่นั้น มีกิจกรรมอะไรที่จะต้องทำบ้าง ในแต่ละกิจกรรมจะต้องการคนระดับใด สักเท่าไหร

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 81) ได้ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์งาน หมายถึง กระบวนการ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับงาน หรือ การปฏิบัติงานของรัฐกร (ราชการ) อย่างเป็นระบบและผลของการ วิเคราะห์นั้นจะเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่การกำหนดตำแหน่งงาน (Job Description) และการกำหนดลักษณะของรัฐกร (Job Specifications) ในองค์การ

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์งาน หมายถึงกระบวนการรวบรวมข้อมูลและการพิจารณา เกี่ยวกับงานที่บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบตามตำแหน่งงาน ตามหน้าที่ และการจำแนก ตำแหน่งงาน

2 การกำหนดตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน

Stahl (1983 อ้างถึงในสร้อยศรีภูมิ (ติวียนนท์) อรรถมานะ, 2540, หน้า 198) ได้ให้คำนิยามของการจำแนกตำแหน่งไว้ว่า “เป็นการวิเคราะห์และรวมรวมจัดระเบียบงานต่าง ๆ ของกิจการหนึ่ง ๆ ให้เป็นกลุ่มหรือชั้น โดยมีรากฐานอยู่บนหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความรู้ และทักษะที่ต้องการเพื่อปฏิบัติงานนั้น ๆ” จากคำจำกัดความที่กล่าวมานี้เห็นได้ว่าแนวความคิดของการจำแนกตำแหน่งนั้นอยู่บนรากฐานของ “ตำแหน่ง” เป็นพื้นฐานโดยมีจุดเน้นอยู่ที่หน้าที่ ความรับผิดชอบ และคุณสมบัตินักก่อวายุที่ตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน

กรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2539, หน้า 8) การกำหนดตำแหน่งแบ่งออกเป็น 3 ระบบคือ:

1. การจำแนกตำแหน่ง (Position Classification "P.C")

การจำแนกตำแหน่ง (Position Classification) ต้องกำหนดโดยยึดงานเป็นหลักในการกำหนดอัตรางานเดือนตามอันดับโดยใช้กับผู้บริหารระดับสูง (ตามหน้าที่รับผิดชอบ)

2. การกำหนดตำแหน่งตามวิทยฐานะ

ในระบบนี้กำหนดตำแหน่งโดยยึดคุณสมบัติของบุคคลโดยละเอียดเพราผู้ปฏิบัติ ต้องดีอกนเป็นหลักคือ คุณวุฒิ ประสบการณ์ ผลงาน และความสามารถ ฉะนั้น การกำหนดตำแหน่งตาม ใช้สำหรับรัฐกร (ข้าราชการ) ทั่วไป

3. กำหนดตำแหน่งตามระบบสมคือ สำหรับผู้บริหารทั่วไป

ดังที่กล่าวมาแล้วการกำหนดตำแหน่งงานมี 3 ระบบ เราจะนำใช้ระบบใดขึ้นอยู่กับชั้น และลักษณะของงาน ซึ่งจะเข้าสู่การสรรหาบุคคลกร “การประกาศรับสมัคร การคัดเลือก การบรรจุและซับซ้อน การฝึกงาน”

การสรรหาและการคัดเลือกบุคคลกร (Recruitment and Selection)

1. การสรรหาบุคคลกร (Recruitment Personnel)

นักวิชาการหลายท่านได้เสนอความหมายการสรรหาบุคคลกรไว้ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2542, หน้า 24) ได้ให้ความหมายว่า การสรรหาบุคคลกร หมายถึงกระบวนการในการที่จะก่อให้เกิดความสนใจแก่ผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่เราต้องการ เสนอตัวให้เราเลือกคนที่ดีและเหมาะสมที่สุดต่อการทำงานในองค์การ ดังนั้น กระบวนการสรรหาจึงเริ่มต้นจาก การพิจารณาว่า เราต้องการตำแหน่งใด เป็นจำนวนเท่าไรอันเป็นกิจกรรมส่วนใหญ่ในการวางแผนกำลังคน

ณัฐรุพันธ์ เจริญนันท์ (2545, หน้า 88) ได้ให้ความหมายว่า การสรรหาบุคคลกร หมายถึงกระบวนการในการค้นหาบุคคลที่มีความเหมาะสมสมกับตำแหน่งตรงตามที่องค์การต้องการมากจากแหล่งต่าง ๆ ที่สนใจสมัครเข้าร่วมงานกับองค์การ

มาโนช เพ็งอุบล (2552, หน้า 21) ได้กล่าวว่า การสรรหารบุคคล หมายถึง การสรรหารบุคคลที่มีความรู้ความสามารถของบุคคลแต่ละคนที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานและครบตามจำนวนที่องค์การต้องการมาปฏิบัติงาน

สุกัญญา ชาลสเดียร์ (2554, หน้า 25) ได้กล่าวว่า การแสวงหาบุคคลเข้ามาทำงานเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะถ้าได้บุคคลที่ไม่ดีหรือทำงานไม่เป็นขาดความรู้ความสามารถ หรือไม่สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ได้ย้อมก่อให้เกิดความเสียหายกับองค์กรนั้นคือ จะต้องพยายามหาทางเลือกให้ได้คนดี คนที่เหมาะสมกับงาน มีความรู้ความสามารถ ทั้งความรู้ความสามารถทั่วไปและความรู้ความสามารถเฉพาะอย่าง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การสรรหารบุคคลหมายถึง การแสวงหาบุคคล ที่มีความรู้ มีความสามารถ มีคุณสมบัติ المناسبเข้าสู่หน่วยงานในองค์การ เพื่อร่วมปฏิบัติงานตามตำแหน่งงานที่ต้องการและได้บุคคลที่เหมาะสมกับงาน ซึ่งจะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. กระบวนการสรรหารบุคคล

นักวิชาการหลายท่านได้เสนอความหมายกระบวนการสรรหารบุคคลไว้ดังนี้

เพลย์ศรี วายวนนท์ (2537, หน้า 81) ได้กล่าวถึง กระบวนการสรรหาว่าต้องอาศัยพื้นฐานของการวิเคราะห์งานและการทำประมาณกำลังคน การวิเคราะห์งานให้ข้อมูลในการกำหนดคุณลักษณะของคน ประเภทคนที่เหมาะสมในการบรรจุและลักษณะกำลังคนปัจจุบัน ทำให้สามารถประมาณการหรือวางแผนความต้องการกำลังคนในปริมาณที่ต้องการ

ธงชัย สันติวงศ์ (2540, หน้า 125-127) ได้สรุปขั้นตอนกระบวนการการสรรหาพนักงานไว้ดังนี้

- กำหนดลักษณะงาน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้เข้าใจชัดเจนถึงลักษณะของงานเพื่อให้สามารถเข้าใจถึงลักษณะบุคคลตามคุณสมบัติที่ต้องการ

- การพิจารณาการวางแผนการสรรหาเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับเทคนิควิธีที่จะใช้สรรหา ว่าควรจะเสาะหาจากผู้ใด เพื่อให้ผู้สมัครที่เหมาะสมที่จะนำมาคัดเลือกต่อไป

- สร้างรายละเอียดให้เกิดจากการฐานะในการสรรหาเป็นการมุ่งกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับงาน ให้ชัดเจน ทั้งในเรื่องของrangวัต ผลตอบแทนคุณลักษณะของพนักงาน เพื่อเป็นกลไกที่จะดึงดูดให้ผู้สมัครมาติดต่องาน

- การดำเนินการสรรหาตามนโยบายและวิธีการที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป กระบวนการสรรหารบุคคลเป็นการวางแผนเริ่มจากการสรรหาโดยกำหนดวิธีการสรรหา คัดเลือก แสวงหา และรับสมัครเข้ามาทำงานตามเงื่อนไขที่เหมาะสม

2. การคัดเลือกบุคลากร (Selection Personnel)

สร้อยตรรกะ (ศิวyanนท์) อรรถมานะ (2540, หน้า 199) ได้กล่าวว่า การคัดเลือก ถือว่า เป็นขั้นตอนที่ติดตามมาหลังจากการสรรหา นั่นก็คือเมื่อระดับบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามด้องการได้ แล้วจำนวนหนึ่ง องค์การก็จะมีโอกาสที่จะคัดเลือกคนที่ดีและเหมาะสมกับงานที่สุดปัญหาที่มีก็คือ วิธีการใดจะเป็นการวัดความสามารถ (Ability) ทักษะ (Skills) ทัศนคติ (Attitude) รวมตลอดถึง ความสามารถที่แฟ่งอยู่ในตัวบุคคล (Aptitude) ของผู้สมัครทั้งหลายทั้งนี้เพื่อที่จะเลือกผู้สมัครที่ดี ที่สุดได้

พนัส หันนาคินทร์ (2542, หน้า 36-39) ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการในการคัดเลือก บุคคล หมายถึง การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานนับได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ดังนั้นความจำเป็นที่ จะต้องคัดเลือกคนที่เก่ง และทั้งดีเข้ามาคัดเลือกบุคลากรดังนี้

1. กำหนดนโยบายและกระบวนการในการคัดเลือก

2. การกำหนดบทบาทที่ต้องการสำหรับตำแหน่งนั้น

3. คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร หมายถึงคุณสมบัติด้านงานอาชีพ ภูมิหลังของผู้สมัคร คุณสมบัติส่วนตัว และนิสัยใจคอ

4. การประเมินข้อมูลของผู้สมัคร หมายถึง การทำประเมินจากแบบฟอร์มใบสมัคร จาก การทดสอบ รวมทั้งการสัมภาษณ์ จากด้วยรับรอง จากแหล่งข่าวอื่น ๆ

5. การตัดสินใจรับเข้าทำงาน ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพและคุณสมบัติครั้งสุดท้าย การเสนอชื่อเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง และการแต่งตั้งหรือการทำสัญญา

6. การกำหนดให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ เป็นการกำหนดหน่วยงานที่จะเข้าปฏิบัติงาน

7. การติดตามผลของการกระบวนการคัดเลือกบุคลากร

ณัฐรัตน์ เจริญนันท์ (2545, หน้า 88-89) ได้ให้ความหมายว่า การคัดเลือกบุคลากรเป็น การตรวจสอบ การพิจารณาและการตัดสินใจรับบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเข้าร่วมงานกับ องค์การ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์และศิลปะในการคัดเลือกบุคคลที่ต้องการออกจากกลุ่ม ผู้สมัครทั้งหมด ให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพ

กรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 87) ได้สรุปว่า การ คัดเลือกบุคลากรมีวิธีคัดเลือกดังนี้

1. รับสำเนาเอกสารตรวจสอบความถูกต้องของสำเนาเอกสาร

2. การสัมภาษณ์

3. การสอบ หรือ การทดสอบ

4. การทดสอบการปฏิบัติงาน (ทดสอบการปฏิบัติงาน)

5. ตรวจสอบประวัติ
6. ตรวจสอบสุขภาพ
3. การบรรจุแต่งตั้ง (Placement)

บุญเดิศ ไพรินทร์ (2532, หน้า 11) ให้ความหมายว่า การบรรจุแต่งตั้งเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องมาจาก การสอนแข่งขัน และการคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความสามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้น ๆ เป็นขั้นตอนการมอบหมายงานให้ผู้ผ่านการสอนแข่งขันหรือการคัดเลือก

เกรียงศักดิ์ เกี้ยวขิง (2542, หน้า 173) กล่าวว่า การบรรจุแต่งตั้งหมายถึง การบรรจุลงไปในงานเป็นการมอบหมายงานให้พนักงานทำงาน และมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามตำแหน่งนั้น ๆ กรรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 87) ได้กล่าวว่า การบรรจุหมายถึงการรับเอาผู้สมควรปฏิบัติงานเป็นรัฐกร “ข้าราชการ” ตามหลักการของการบรรจุดังนี้

1. บรรจุบุคคลตามตำแหน่งที่กำหนดให้เท่านั้น
2. ผู้ที่ถูกบรรจุและซับซ้อนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีบทเรียนและประสบการณ์ตามเงื่อนไขของตำแหน่งที่ถูกบรรจุ
3. ผู้ที่ถูกบรรจุและซับซ้อนต้องดำเนินตามขั้นตอนและเงื่อนไขการบรรจุ
4. ผู้ที่ถูกบรรจุต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคัดเลือก
5. ต้องประกอบสำนวนเอกสารครบถ้วน
6. ต้องมีเอกสารเสนอบรรจุจากองค์การขัดตั้งที่เกี่ยวข้องและมีข้อตกลงจากขั้นศูนย์กลาง การพัฒนาบุคคล (Personal Development)

การพัฒนาบุคคล หรือการพัฒนาบุคคล ถือว่าเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา เริ่มต้นด้วยการมีความตั้งใจที่จะปรับปรุงตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ และการฝึกอบรม เป็นต้น ส่วนการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งอาจทำได้โดย การปฐมนิเทศ (Orientation) การสอนงาน (Coaching) การมอบหมายงาน (Delegation of Work) การให้ดำรงตำแหน่งรักษาการ (In-Charge) การส่งไปฝึกอบรม (Training) เป็นต้น

1. ความหมายของ การพัฒนาบุคคล

การพัฒนาบุคคล หมายถึง การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของบุคคลในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้บุคคลมีสมรรถภาพการปฏิบัติงานสูงขึ้น เช่น ด้านแนวคิด การกระทำ ความรู้ความสามารถ ทักษะ และทักษะด้านการพัฒนา กรรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 92)

พระยอม วงศ์สารศรี (2540, หน้า 166) ได้กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรหมายถึง การทำให้มีคุณภาพมากขึ้นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคล คือการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบให้มีคุณภาพ ประสมความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจต่อองค์การ

พนัส หันนาคินทร์ (2542, หน้า 80) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการพัฒนาคือ การฝึกอบรม (Training) กับการให้การศึกษา (Educating) การฝึกอบรมเป็นการเพิ่มความสนใจ ทักษะและความสามารถเฉพาะอย่างในการทำงาน การศึกษาเป็นความพยายามที่เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ มโนทัศน์ รวมทั้งทักษะดิจิทัลสู่ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับงานที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มพูนและปรับปรุงคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเด่นที่ และเพื่อสนับสนุนความต้องการของผู้ปฏิบัติงานที่ประธานจะได้รับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานนั้น ๆ

อนัย เทียนพูด (2543, หน้า 21) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ที่ดำเนินการส่งเสริมที่จะให้พนักงานมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมที่จะรับผิดชอบในตำแหน่งที่สูงต่อไป

นาโนช พึงอุบล (2552, หน้า 31) สรุปว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง ความพยายามที่จะส่งเสริม ปรับปรุง เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และเจตคติที่ดีให้แก่บุคลากรในองค์การสามารถนำความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการการวางแผนความต้องการ ดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรขององค์การ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีทักษะมีทักษะนิสิต และมีความสำนึกรักผูกต้อง มีความรู้ความสามารถเหมาะสมสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อบริบทงานให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้งานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้

2. กระบวนการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร มีลักษณะดำเนินการเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินไปตามลำดับ ซึ่งพนัส หันนาคินทร์ (2542 อ้างถึงใน สมเกียรติ พ่วงรอด, 2544, หน้า 130-131) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตและทิศทางของการพัฒนาบุคคล เพื่อจะได้พัฒนาให้ตรงกับความต้องการและจุดมุ่งหมาย โดยพัฒนาบุคคลทุกระดับชั้นในองค์การ พัฒนาทุก ๆ ฝ่ายให้ก้าวหน้าไปอย่างสอดคล้องทันกันตลอดเวลา

2. วางแผนพัฒนาบุคคลตามนโยบายขององค์การ สิ่งที่ต้องคิดและตอบคำถามให้ได้ใน การวางแผนพัฒนาบุคคล ได้แก่ จะจัดทำไว้ จะจัดอย่างไร จัดที่ไหน มีขอบเขตแค่ไหน มีขั้นตอน อย่างไร ควรรับผิดชอบ งบประมาณเท่าไร ประเมินผลอย่างไร

3. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคคล กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อมุ่งให้เกิดการประสานงาน และการมี ส่วนร่วมกันนำไปสู่จุดหมายขององค์การ

4. การประเมินผลการพัฒนาบุคคล ซึ่งมีการประเมิน 2 ประการ

4.1 การประเมินวิธีดำเนินการ ใช้เทคนิค วิธีการใด มากน้อยเพียงใด ละเอียด รอบคอบเพียงใด สร้างเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบผลการพัฒนาเทียบตรง แน่นอนเพียงใด

4.2 การประเมินผลการดำเนินการ ว่าเกิดประโยชน์ต่อการบริหารมากน้อยเพียงไร เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ในองค์กรมากน้อยเพียงไร

การพัฒนาบุคคลที่เข้าปฏิบัติงานใหม่และบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ โดยใช้วิธีการ ดังต่อไปนี้ กรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 92)

1. การปฐมนิเทศ หรือ การแนะนำแนวโน้มการใหม่

2. การฝึกอบรม ทั้งระยะสั้น ระยะยาว

3. การส่งไปศึกษาต่อ ทั้งระยะสั้น ระยะยาว

4. การส่งไปศึกษาดูงาน

5. การให้ทำงานในฐานะผู้ช่วย หรือเป็นลูกมือ

6. การสอนงาน หรือ การแนะนำ

7. การจัดส่งเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางด้านวิชาการ

8. การจัดเอกสารทางวิชาการให้ศึกษาเพิ่มเติม

9. การสัมเปลี่ยนโภภัยหน้าที่การปฏิบัติงาน

10. การไปศึกษาดูงานเกตการณ์ทำงานในบางโอกาส

11. การเรียนทางไกล

12. การสนับสนุนให้แสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง และ อื่น ๆ

สุกัญญา ชลเสถียร (2554, หน้า 30) ได้สรุปการพัฒนาบุคลากรมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาบุคลากร

2. ตรวจสอบความจำเป็นและความต้องการของแต่ละส่วนงาน

3. กำหนดแผนและโครงการในการพัฒนาบุคลากร

4. เสนอแผนและโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา

5. กำหนดระยะเวลาและวิธีปฏิบัติในการดำเนินการ

6. ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

7. ติดตามผลการปฏิบัติงานบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา

3. การฝึกอบรมบุคลากร

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการฝึกอบรมว่าเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ และมีความชำนาญ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่ง โดยมุ่งให้คนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของคนเป็นไปในทางที่ต้องการ

พะยอม วงศ์สารศรี (2540, หน้า 168) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ ทักษะและทักษะด้วยให้ตนสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นองค์ประกอบขององค์การให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ธงชัย สันติวงศ์ (2540, หน้า 213) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทัศนคติของบุคลากรเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์การ

สมเกียรติ พ่วงรอด (2544, หน้า 132) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญและเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการปฏิบัติงาน ได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การฝึกอบรมหมายถึงการเพิ่มทักษะความรู้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ แบ่งตามลักษณะงานและลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นการช่วยให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล ทั้งยังระดับความรู้ความสามารถของบุคลากร ในกระบวนการพัฒนา และปรับปรุงลักษณะการทำงานให้เป็นไปตามความต้องการขององค์การ

การบำรุงรักษาบุคลากร (Maintenance)

การบำรุงรักษาบุคลากรเป็นการสร้างความพึงพอใจ หรือการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความพึงพอใจ มีความเต็มใจทำงาน มีความชื่นชมและสร้างสรรค์ในหน่วยงาน หรือองค์กรนั้น ๆ โดยอาศัยการให้สวัสดิการและประโยชน์เกือบภูล การขวัญและกำลังใจในการทำงาน สร้างความมั่นคง ปลอดภัยในการทำงาน

นพพงษ์ บุญจิตรากุล (2534, หน้า 2) กล่าวว่า การบำรุงรักษาบุคลากร คือ ความพยายาม จูงใจบุคลากรอย่างมีระบบ ที่จะลดปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เผชิญหน้าบุคลากรบรรจุใหม่ เพื่อให้เข้าทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ให้มีความพอใจกับงาน และตำแหน่ง เกิดความรู้สึกมั่นคงกับงาน ให้เห็นว่าตนมีความสำคัญในหน่วยงาน มีส่วนเป็นเจ้าของในหน่วยงานและมีเหตุจูงใจ 8 ประการ คือ

1. สิ่งที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงิน สิ่งของ
  2. โอกาสบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น ภาระ ได้เกียรติ
  3. สถานภาพทางการอันพึงปรารถนา เช่น ปรับปรุง สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสถานที่ทำงาน
  4. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ เป็นผลประโยชน์ที่มีอำนาจมาก แต่หน่วยงาน หรือ องค์การ หลายแห่ง ไม่รู้จักใช้ หรือไม่ค่อยสนใจ หมายถึง การให้บุคลากร ได้ทำงานส่วนของอุดมการณ์ของตน
  5. การดึงดูดใจทางสังคม ให้รู้สึกเป็นกันเอง ไม่แบ่งพระเคราะห์ ไม่ค่อยจับผิดกัน
  6. การปรับสภาพการทำงาน ให้การตรงกับวิธีการ ที่บุคลากรเคยทำเป็นนิสัยและตรงกับทัศนคติของบุคลากร คนทุกคนมีความเชื่อมั่นว่า ที่ตนปฏิบัติและฝึกมา
  7. โอกาสที่จะมีส่วนร่วมงานอย่างกว้างขวาง ให้มีอิสระงานทุกชนิดอย่างกว้างขวาง เพื่อช่วยให้รู้สึกว่าตนเอง มีความสำคัญต่อหน่วยงาน ทุกคนต้องการเกียรติ เมื่อผู้อื่นให้เกียรติเรา เรา ก็จะมีแรง มีกำลังใจทำงาน
  8. สภาพการทำงาน การอยู่ร่วมกันในหมู่บุคลากร ให้รู้สึกเป็นมิตร รู้จักกันอย่าง กว้างขวาง สนิทสนม กลมเกลียวกัน
- พระยอม วงศ์สารศรี (2540, หน้า 210) ได้กล่าวว่า การบำรุงรักษา หมายถึง การมุ่งป้องกัน พัฒนาและแก้ไข ความปลอดภัยทางด้านกายและจิตที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานของพนักงาน ทั้งนี้ เพื่อ從รักษาให้เข้าสามารถปฏิบัติงานให้แก่องค์การด้วยความปลอดภัยทั้งกายและสุขใจ อำนวย แสงสว่าง (2540, หน้า 211) กล่าวว่า การบำรุงรักษา คือความสามารถของ องค์การในการรุ่งเรืองให้บุคลากรให้บุคลากรมีความจริงกักษิตรองค์การ โดยองค์การมีหน้าที่ จัดระบบการทำงานด้วยความปลอดภัย และจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในการทำงาน
- สนอง เอกวณิชสกุลพร (2542, หน้า 31) กล่าวไว้ว่า การบำรุงรักษาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่องค์การเลือกสรร ไว้ปฏิบัติในองค์การด้วย ความมั่นใจ โดยการพัฒนาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง การให้รางวัลที่เหมาะสมและเป็นธรรม การให้สวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ดนัย เทียนพูด (2543, หน้า 21) ได้เสนอว่า การรักษาพนักงาน หมายถึง การพยายามให้ พนักงานพึงพอใจในการทำงาน ด้วยการสร้างบรรยากาศให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจในการ ทำงาน มีการอ่านวิถีตอบแทนและบริการต่าง ๆ เพื่อเป็นสิ่งจูงใจในการทำงานยิ่งขึ้น
- สุกัญญา ชาลเสถียร (2554, หน้า 28) ได้กล่าวสรุป การบำรุงรักษาบุคลากรผู้บริหาร จำเป็นต้องใช้เทคนิคการรุ่งเรือง การใช้เทคนิคทางการบริหารเพื่อรุ่งเรือง เช่น วางแผนและจัดแหล่งงาน

ในองค์การให้ถูกต้องแน่นอน มีการมอนามายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานกำหนดอัตราค่าจ้างและเงินเดือนที่เป็นธรรม สร้างความก้าวหน้าในงานให้กับบุคลากรสร้างผู้นำในงานให้เหมาะสมกับลักษณะของงานขัด โอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมสำคัญหนึ่งในการปฏิบัติงานหรือทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงาน (Sense of Belonging) หรืออาจจัดสิ่งจูงใจในลักษณะที่เป็นวัตถุ เนื่อง สิ่งของ โอกาส สภาพการทำงาน ห้องทำงานสะอาดสวยงาม มีเครื่องใช้ครบ ทันสมัย โดยเก้าอี้เหมาะสมกับตำแหน่ง มีการจัดสภาพสังคมผู้ร่วมงานให้รักใคร่สามัคคีทั้งในด้านส่วนตัว และส่วนงาน ตลอดจนจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการทางกายและสังคมของผู้ร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา จากแนวคิดที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า การบำรุงรักษาบุคลากรหมายถึง การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ในการให้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเป็นวัตถุ หรือ น้ำใจ การให้รางวัล การยกย่อง การเลื่อนตำแหน่ง และการให้สวัสดิการ ที่เป็นผลประโยชน์แก่บุคลากร เพื่อเป็นสิ่งจูงใจ และช่วยกำลังใจในการทำงานดีขึ้น

การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร (Performance Appraisal)

เมื่อบุคคลผ่านการคัดเลือกและได้รับบรรจุลงในตำแหน่ง เป็นการบรรจุอย่างชั่วคราว เรียกว่า การทดลองปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อทดสอบอย่างแท้จริงว่าบุคคลนั้นมีความสามารถและเหมาะสมกับตำแหน่งนั้น ๆ หรือไม่ เพื่อจะได้คำตوبอกเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ทดลองนั้น

1. ความหมายของการประเมินการปฏิบัติงาน

สร้อยตรากุล (ศิวyanนท์) อรรถนาจะ (2540, หน้า 200) ได้กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Evaluation) เป็นกิจกรรมทางการบริหารบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวิธีการต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานพยายามที่จะกำหนดให้แน่ชัดว่า พนักงานของตนสามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

สมเกียรติ พ่วงรอด (2544, หน้า 167) กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณค่า และประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของบุคคลนั้น ๆ ในระยะเวลาที่กำหนด

ศุภชัย บาระประภาย (2548, หน้า 251) การประเมินการปฏิบัติงาน หมายถึง การตรวจสอบความสามารถและสมรรถนะของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในความรับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่องค์การกำหนดไว้ในเชิงปริมาณและ/ หรือคุณภาพ เพื่อเป็นการตัดสินใจดำเนินการตามกระบวนการบริหารในขั้นตอนต่อไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการตรวจสอบความชัดเจนของงานว่าการทำงานของบุคลากรมีจุดด้อยหรือจุดเด่นอย่างไร เพื่อตรวจสอบทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง เหมาะสม และมีความโปร่งใส่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังมีนักวิชาการกล่าวว่า วัตถุประสงค์การประเมินผลการปฏิบัติงานดังนี้

ปริยาพร วงศ์อนุตร โภจน์ (2535, หน้า 268) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาความดีความชوب เป็นการปูนบำเหน็จรางวัล
2. พิจารณาความเหมาะสมในเรื่องเงินเดือน ค่าจ้างค่าตอบแทน
3. เป็นหลักในการพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานะผู้ปฏิบัติงานด้วยการเดือนตำแหน่งเดือนขึ้นหรือให้ออกจากงาน

4. เป็นแนวทางในการทำให้ศึกษาต่อฝึกอบรมเป็นการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร และคุณภาพการปฏิบัติงานด้วย

5. เพื่อให้ฝ่ายนิติงานได้ทราบถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและนำมาปรับปรุงและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสม

6. เพื่อการสรรหารและคัดเลือกบุคคล

สมเกียรติ พ่วงรอด (2544, หน้า 169-170) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การประเมินผลในการปฏิบัติงาน เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารต้องจัดให้มีขึ้นในองค์การ เพื่อที่จะทราบความต้องการในด้านบุคคลและองค์การในอันที่จะพัฒนา โดยเดือนชั้นตำแหน่ง เพิ่มเงินเดือนและค่าตอบแทน หรือเปลี่ยนฐานะผู้ปฏิบัติการ โดยคัดเลือกบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานแทน เพื่อให้บุคคล และองค์การได้พัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์การประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบ ประเมิน ผู้ปฏิบัติงานว่า มีความรู้ ความสามารถ เข้าใจงานที่ทำอยู่นั้น มาประเมินผลสำเร็จ หรือ ความก้าวหน้าของงาน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ข้อนกพร่องต่าง ๆ แล้วนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการบริหารบุคลากรขององค์การต่อไป

การให้บุคลากรพ้นจากงาน

การให้บุคลากรพ้นจากงาน เป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการเข้าปฏิบัติงานของบุคลากรนับตั้งแต่การให้บุคลากรเข้าสู่หน่วยงานจนกระทั่งออกจากหน่วยงาน ซึ่งเป็นการปลดปล่อยบุคคลออกจากงาน หยุดการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีสิทธิ์ และตำแหน่งใด ๆ ในองค์การ การพ้นจากการปฏิบัติงานของบุคลากรอาจกระทำได้หลายวิธี กรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 93) ปฏิบัติดังนี้

1. ตาย
  2. การลาออก (การรับบำเหน็จ)
  3. การอกรับบำนาญเกียรติยศอาชญา 60 ปี สำหรับเพศชาย และ 55 ปี สำหรับเพศหญิง
อายุการทำงาน 25 ปีขึ้นไป
  4. สมัครใจลาออก (การรับบำเหน็จ)
  5. ถูกไล่ออก (ผิดวินัย และประพฤติ不佳)
  6. การเสียสัญชาติ
- อำนาจ แสงสว่าง (2540, หน้า 205) กล่าวว่าการให้พ้นจากงานคือ การที่บุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำต้องพ้นจากหน้าที่การเงินซึ่งมีสาเหตุดังนี้

1. การเลิกจ้าง
2. การลาออกจากงาน
3. การไล่ออกจากการ เนื่องจากทำผิดวินัยร้ายแรง
4. การให้ออกจากการเมื่อเกษียณอาชญา

สนอง เอกวัฒน์สกุลพร (2542, หน้า 36) ได้สรุปว่า การให้บุคลากรพ้นจากงานคือ การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานแล้ว บุคลากรอาจไม่เพียงพอใช้ใน สภาพการปฏิบัติงาน กระทำผิดวินัย หรือสูงอาชญา ก็ต้องพ้นจากงานด้วยการลาออก การย้าย การโอน การสับเปลี่ยนตำแหน่งการดำเนินการทางวินัย การเกษียณอาชราชการ หรือการให้เข้าราชการพ้น งานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญ เพื่อให้บุคลากรใหม่ที่มีความรู้ความสามารถสามารถเหมาะสม กับตำแหน่งที่ต้องการ เข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

พิกุล มะโนโซ้ง (2553, หน้า 34) ได้สรุปว่า การให้บุคลากรพ้นจากงาน เป็น กระบวนการดำเนินงานให้ผู้ปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ตนปฏิบัติอยู่ โดย ไม่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากหน่วยงานหรือองค์กรนั้นอีกด้วยไป การพ้นจากงานของข้าราชการ มีหลายกรณี ตามที่ระบุขึ้นก็หมายของทางราชการได้กำหนดไว้

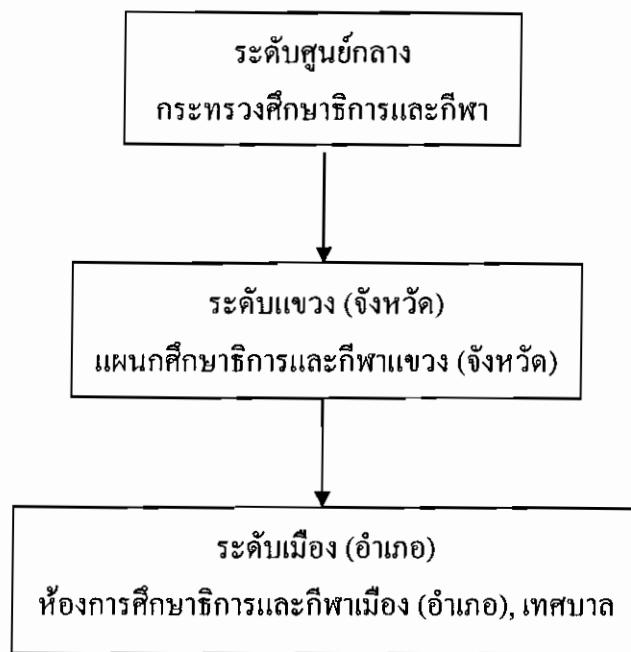
จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การให้บุคลากรพ้นจากงานเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับ บุคลากรที่เข้าทำงานในองค์การ จนถึงพ้นจากงาน เช่น การเกษียณอาชราชการ หรือสูงอาชญา บำเหน็จบำนาญ มีปัญหาด้านสุขภาพ ไม่สามารถทำงานต่อไปได้ บุคลากรอาจไม่เพียงพอใช้ในสภาพ การปฏิบัติงาน กระทำผิดวินัย ผิดระเบียบกฎหมายของทางราชการก็ต้องพ้นจากงานด้วย การโอน การย้าย และการลาออกจากงาน เพื่อปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของทางราชการอย่างเป็นธรรม

ระบบการบริหารการศึกษาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐบาลเป็นผู้บริหารการศึกษาอย่างรวมศูนย์ และเป็นเอกสารในทั่วประเทศ โดยมอบให้กระทรวงศึกษาธิการและกีฬารับผิดชอบ บริหารการศึกษาโดยตรง ซึ่งการบริหารการศึกษา เป็นการสนับสนุนการศึกษาให้มีคุณลักษณะตามที่ประเทศต้องการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณสมบัติ มีระดับความรู้ ความสามารถ มีสุขภาพสมบูรณ์ มีความพร้อมในการประกอบอาชีพ และรับใช้ประเทศชาติ

ระบบบริหารการศึกษาเป็นระบบแนวตั้ง (Vertical) โดยมีกระทรวงศึกษาธิการและกีฬามีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และมีอำนาจในการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งมี 3 ระดับ คือ

1. ระดับศูนย์กลาง เรียกว่า “กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา”
2. ระดับแขวง (จังหวัด) เรียกว่า “แผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวง, นครหลวง”
3. ระดับเมือง (อำเภอ) เรียกว่า “ห้องการศึกษาธิการและกีฬามีองค์, เทศบาล”

ภาพที่ 4 ระบบการบริหารการศึกษาแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (กรมจัดตั้ง และพนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2551)

1. ระดับศูนย์กลาง “กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา”

1.1 ที่ตั้งและการ หน้าที่

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา เป็นองค์ประกรบุกรักษ์จัดตั้งการบริหารการศึกษาระดับศูนย์กลางในโครงสร้างของรัฐบาล มีภาระหน้าที่ดูแลระบบการศึกษาในระดับประเทศเร่งผลิตและพัฒนาผลเมืองลาวให้มีวิสัยทัคณ์ทางวิทยาศาสตร์ มีจิตใจรักชาติ มีความสามัคคีของชนเผ่าภายในทั่วประเทศ รู้สึกธิพลประโยชน์ และหน้าที่ของผลเมือง รู้รักษา สืบทอดและส่งเสริมวัฒนาธรรมอันดีงาม ของชาติ รู้ประทัด รู้ประسانผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม มีสติปัญญา สร้างความเข้มแข็งด้วยตนเอง มีความรู้ทางด้านวิชาเฉพาะ และวิทยาศาสตร์ทางเทคโนโลยี มีระเบียบวินัย มีสุขภาพแข็งแรง มีความคิดสร้างสรรค์และมีความเจริญทางด้านจิตใจ

1.2. หน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา

ศึกษา และดำเนินการตามแนวทางนโยบายของพระรอด กฎหมาย มติคำสั่งและระเบียบ หลักการของรัฐบาล กำหนดภาคแนวทางแผนนโยบาย แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการศึกษา เพื่อเสนอต่อรัฐบาล ดำเนินการปฏิบัติ และสรุปรายงานผล แผนการ แผนงาน โครงการพัฒนาการศึกษา สร้างข้อกำหนดระเบียบหลักการ เพื่อบริหารการศึกษาในแต่ละระยะ ดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพระดับต่าง ๆ ก่อสร้างและยกระดับผู้เชี่ยวชาญ วิศวกร และนักวิชาการทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งภายในและต่างประเทศ

2. ระดับแขวง (จังหวัด) “แผนศึกษาธิการ และกีฬาแขวง (จังหวัด), นครหลวง”

ข้อตกลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ส.ປ.ປ.ลาว ฉบับเลขที่ 2350/ศศก.จต ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2555 ว่าด้วยการจัดตั้ง และการนบทนาของแผนศึกษาธิการ และกีฬาแขวง, นครหลวง (2555, หน้า 1-4)

2.1 ที่ตั้ง และการนบทนา (หมวดที่ 1, มาตรา 2)

แผนศึกษาธิการและกีฬาแขวง นครหลวง เป็นองค์การบริหารตามโครงสร้างระบบบริหารของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ในเขตจังหวัด นครหลวง ซึ่งมีภาระและหน้าที่กำกับดูแล ดำเนินการตรวจสอบ ประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาที่อยู่ในเขตจังหวัด และนครหลวง ตามแนวทางนโยบายของพระรอด และรัฐบาล

2.2 หน้าที่

แผนศึกษาธิการและกีฬาแขวง (จังหวัด) นครหลวง หมวดที่ 2 (มาตรา 3) มีดังนี้

2.2.1 วางแผนพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะ มัธยมศึกษาปลาย อาชีวศึกษา ชั้นต้น ชั้นกลางทั้งในและนอกโรงเรียนร่วมทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนภายในจังหวัด นครหลวง พร้อมทั้งวางแผนพัฒนางานกีฬา ในขอบเขตจังหวัดของตน

2.2.2 สร้างและปรับปรุงนิติกรรมต่าง ๆ เพื่อบริหารงานศึกษาและกีฬา ภายในจังหวัด นครหลวง

2.2.3 ปรับปรุงการจัดตั้ง และบริหารการศึกษาและกีฬา ภายในจังหวัด นครหลวง ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม ของรัฐบาล ในแต่ละระยะ

2.2.4. เมยแพร่แผนการ แผนงาน โครงการพัฒนาการศึกษา และกีฬา พร้อมนำพาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดตั้งปฏิบัติ

2.2.5 บริหารโดยตรงชั้นมัธยมศึกษาปัจจัย อาชีวศึกษา ชั้นต้น ชั้นกลาง และกีฬา ภายในจังหวัดตามมาตรฐาน ของการศึกษาและกีฬา โดยเฉพาะโรงเรียนตนแบบให้บรรลุตามเป้าหมาย

2.2.6 บริหารปักครองรัฐกรศึกษา และกีฬา รัฐกรครุ ภายในจังหวัด นครหลวง ตามระเบียบกฎหมาย

2.2.7 บริหารงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สินของแขวงศึกษาตามระเบียบกฎหมาย

2.2.8 บริหารงานสต๊ดิ ข้อมูลข่าวสารการศึกษา และกีฬา ภายในจังหวัด นครหลวง รายงานให้กระทรวงศึกษาและกีฬา ทราบตามกำหนดเวลา

2.2.9 ชี้นำห้องการศึกษา และกีฬาอำเภอ ห้องการศึกษาพระสงฆ์ ศูนย์การศึกษา และกีฬา และสนานกีฬา ภายในจังหวัด นครหลวง ในการปฏิบัติงาน ตามระเบียบกฎหมาย

2.2.10 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติแผนยุทธศาสตร์การศึกษา และกีฬาของชาติ ในแต่ละระยะ

2.2.11 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามระเบียบกฎหมายของรัฐมนตรี และจังหวัด

3. ระดับเมือง (อำเภอ) “ห้องการศึกษาธิการ และกีฬาเมือง (อำเภอ), เทศบาล”

ข้อตกลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ส.ป.ล.ว. ฉบับเลขที่ 825/ศศก.จต ลงวันที่ 06 มีนาคม 2555 ว่าด้วยการจัดตั้ง และการบทบาทของห้องการศึกษาธิการและกีฬาเมือง (อำเภอ), เทศบาล (2555, หน้า 1- 4)

3.1 ที่ดึ้ง และภาระบทบาท (หมวดที่ 1, มาตรา 2)

ห้องการศึกษาธิการและกีฬาเมือง, เทศบาล เป็นองค์กรหลักในระบบการบริหารดูแลของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา อู่率ระดับเมือง, เทศบาล ซึ่งมีภาระบทบาท ปฏิบัติ ตรวจสอบและประเมินผล การพัฒนาการศึกษา การพัฒนางานศึกษาก่อนวัยเรียน ประณมศึกษา

3.2 หน้าที่

ห้องการศึกษาธิการและกีฬาเมือง เทศบาล ในหมวดที่ 2 (มาตรา 3) มีหน้าที่ดังนี้

3.2.1 วางแผนพัฒนาการศึกษา ก่อนวัยเรียน ประมาณศึกษา ทั้งในและนอกโรงเรียน ร่วมทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ภายใต้ในเมือง วางแผนพัฒนางานกีฬา ในขอบเขตเมืองของตน

3.2.2 สร้าง และปรับปรุงนิติกรรมต่าง ๆ เพื่อคุณภาพงานศึกษาและกีฬามีอยู่

3.2.3. ปรับปรุงการจัดตั้งการบริหารการศึกษา และกีฬามีอยู่ เทศบาล ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของรัฐบาลในแต่ละระยะ

3.2.4. เผยแพร่แผนการ แผนงาน โครงการพัฒนาการศึกษา และกีฬา พร้อมทั้งนำพาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ

3.2.5 บริหารโดยตรงการศึกษาก่อนวัยเรียน ประมาณศึกษาและกีฬาภายใต้ในเมืองตามมาตรฐานของการศึกษา และกีฬา โดยเฉพาะโรงเรียนตนแบบให้บรรลุเป้าหมาย

3.2.6 บริหารปักป้องพนักงาน รัฐกรศึกษาภายใต้ในเมือง เทศบาลตามระเบียบกฎหมาย

3.2.7 บริหารงบประมาณการเงิน ทรัพย์สินของแขวงศึกษาและกีฬาตามระเบียบกฎหมายของรัฐ

3.2.8 บริหารงานสติ๊ดและข้อมูล สารสนเทศการศึกษาภายใต้ในเมือง พร้อมรายงานให้แผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัด นครหลวงตามกำหนด

3.2.9 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติแผนยุทธศาสตร์การศึกษา และกีฬา

3.2.10 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามการมอบหมายของหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวง และเจ้าเมือง (ผู้ว่าราชการอำเภอ)

3.3 ขอบเขตอำนาจ

ห้องการศึกษาธิการและกีฬามีอยู่ เทศบาล ในหมวดที่ 2 (มาตรา 4) มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.3.1 เสนอแผนการ และแผนงบประมาณ เพื่อพัฒนางานศึกษาที่ห้องการศึกษา รับผิดชอบ ต่อหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวง และต่อเจ้าเมือง (ผู้ว่าราชการอำเภอ)

3.3.2 เสนอรัฐมนตรี พิจารณา อนุมัติ ปรับปรุง สร้างหรือยกเลิกบรรดานิติกรรม บริหารการศึกษาและกีฬาที่ไม่สอดคล้อง

3.3.3 เสนอรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติ สร้างตั้ง หรือ ยกเลิก หัวหน้าหน่วยการจัดตั้ง ต่าง ๆ ของห้องการศึกษาธิการและกีฬามีอยู่ตามการแบ่งขั้นปักร่อง

3.3.4 เสนอรัฐมนตรีแต่งตั้ง ปลัดตำแหน่ง โอนย้ายผู้บริหารการศึกษา และกีฬา ตามระเบียบกฎหมาย

3.3.5 ซับชั้น จัดวางผู้บริหารการศึกษา พนักงานประจำ (วิชาการ) ที่อยู่ความรับผิดชอบของตน ตามการแบ่งขั้นปักรอง และตามระเบียบกฎหมาย

3.3.6 บริหารการนำໃช้งบประมาณ วัดถุ-ทรัพย์สิน กองทุนช่วยเหลือประเทศ ต่าง ๆ ตามการอนุมัติของรัฐมนตรี และ เจ้าءวง (ผู้ว่าราชการจังหวัด)

3.3.7 การปฏิบัติโครงการช่วยเหลือหล่า โครงการร่วมมือกับต่างประเทศ และ องค์การจัดตั้งสถาบันตามอนุมัติของรัฐมนตรี หรือเจ้าءวง (ผู้ว่าราชการจังหวัด)

3.3.8 เสนอรัฐมนตรีปักป้อง บริหารงานบุคคลการ ทรัพย์สิน ลิขสิทธิ์ทางการศึกษา กีฬา

3.3.9 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามการมอบหมายของรัฐมนตรีและเจ้าเมือง (ผู้ว่าราชการ อำเภอ)

3.4 โครงการอบรมบุคลากรของห้องการศึกษาธิการและกีฬามีชื่อ เทศบาล ในหมวดที่ 3 ตามมาตรา (6) มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2555)

3.4.1 หัวหน้าห้องการ

3.4.2 รองหัวหน้าห้องการ

3.4.3 หน่วยงานบริหาร

3.4.4 หน่วยงานจัดตั้ง-พนักงาน

3.4.5 หน่วยงานสติติ-แผนการ

3.4.6 หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและสามัญศึกษา

3.4.7 หน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนและฝึกอบรมวิชาชีพขั้นพื้นฐาน

3.4.8 หน่วยงานกีฬา-กิจกรรม

3.4.9. หน่วยงานกีฬาและศิลปศึกษา

3.4.10 หน่วยงานพัฒนาครู

3.4.11 หน่วยงานตรวจสอบและประเมินผล

จากที่กล่าวมาระบบการบริหารการศึกษา ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรัฐบาล มอบให้กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา เป็นผู้รับผิดชอบ ดูแลระบบการบริหารการศึกษา ในทั่วประเทศ เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามแนวทางนโยบายของพรรค และ แผนพัฒนาการศึกษาของรัฐ ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลนั้น อยู่ขั้นพื้นฐานมีความ สำคัญเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคคลการ ซึ่งสนับสนุนจากการปักถอนระดับชาติ การปักรอง ระดับท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือและดูแล การศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้

สภาพทั่วไปของแขวงเวียงจันทน์ “จังหวัดเวียงจันทน์”

แขวงเวียงจันทน์ “จังหวัดเวียงจันทน์” ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย มีเขตแดนติดกับแขวง “จังหวัด” ต่าง ๆ เช่น ภาคเหนือติดกับแขวงหลวงพระบาง ภาคใต้ติดกับ นครหลวงเวียงจันทน์ ภาคตะวันออก ติดกับ แขวงเชียงขวาง และแขวง นอร์ดไซ ภาคตะวันตกติดกับ แขวงไชยบุรี และประเทศไทย (จังหวัดเลย ยาว 97 กม)

จังหวัดเวียงจันทน์มีเนื้อที่ทั้งหมด 22,554 ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเขตทุ่งเพียง และเขตภูเขา ในนั้น 1/3 เป็นเขตทุ่งเพียง 2/3 เป็นภูเขาและภูเขา ดินแดน และภูมิภาคดังกล่าวคือ สมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ แขวงเวียงจันทน์ประกอบด้วย 13 เมือง “อำเภอ” คือ เมืองเวียงคำ เมืองโพนโถง เมืองแก้วอุดม เมืองทุลคาน เมืองหินเหิน เมืองเพียง เมืองหมื่น เมืองชนะคาน เมืองวังเวียง เมืองกาสี เมืองแม่ก เมืองรั่ม และเมืองไชสมบูรณ์ ซึ่งประกอบมีประชากรทั้งหมด 431,876 คน หญิง 215,607 คน นอกจากนั้นจังหวัดเวียงจันทน์ยังมีแผนศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ ซึ่งประกอบด้วย 13 ห้องศึกษาธิการและกีฬามี “อำเภอ” มีหน้าที่พัฒนาการศึกษาภายในขอบเขตครับผิดชอบของตนเอง การศึกษาในเขตทุ่งเพียง และเขตภูเขามีความแตกต่างกันมาก ทั่วแขวง “จังหวัด” ประกอบด้วยบุคลากรครูทั้งหมด 6,312 คน หญิง 2,639 คน ในนั้นบุคลากรบริหาร หรือผู้บริหารการศึกษา 509 คน หญิง 150 คน จำนวนครุสอน-อาจารย์สอนทั้งหมด 5,803 คน หญิง 2,489 คน ส่วนสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ หรือห้องศึกษาธิการและกีฬามี 13 เมือง ซึ่งรวมมี 4 เมืองเขตทุ่งเพียง และมี 9 เมืองเขตภูเขามี ซึ่งห้องศึกษาธิการและกีฬามี ประจำอยู่ ประกอบด้วยบุคลากรทั้งหมด 442 คน แผนศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ (2555, หน้า 3)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

บรรจุ ศรีประภาพงศ์ (2548) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งอาชีวราชการและขนาดของโรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พนักงานด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง และด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ อยู่ในระดับมาก ด้านวินัยและการรักษาวินัย อยู่ในระดับปานกลาง และด้านของการราชการ อยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอาชีวราชการ ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

ธีรุณิ สิทธิกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราช มีความนุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

- เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราช
- เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

หนูพร สุภาชาติ (2552) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีความนุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

- เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผล การบริหารงานบุคคลของ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร
- เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน ต่อสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด

สกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการจัดการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

3. เพื่อสำรวจหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพ ปัจจุบัน และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร โรงเรียนและครุภัณฑ์สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันและประสิทธิผล การบริหารงานบุคคลโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหาร โรงเรียนและครุภัณฑ์สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันและประสิทธิผล การบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหาร โรงเรียนและครุภัณฑ์สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบัน และประสิทธิผล การบริหารงานบุคคลโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหาร โรงเรียนและครุภัณฑ์สอนที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัจจุบันและประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

6. การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและด้านการออกจากราชการ ไว้ด้วย

พิกุล มะ โน โถง (2553) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสาเหตุของปัจจัยการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรของเทศบาลที่มีต่อปัจจัยการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

3. เพื่อศึกษาปัจจุบัน และแนวทางแก้ไขการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรของเทศบาลที่มีต่อปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 5 ด้านมีปัญหาในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ปัญหาด้านการวางแผนอัตรากำลัง ปัญหาการพัฒนาบุคลากร และปัญหาการบำรุงรักษาบุคลากร

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี บุคลากรที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05

วรพันธ์ เพชรรงค์ (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยมีจุดประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การสร้างและกระบวนการบูรณาการ ตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การวางแผน อัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง และอันดับสุดท้ายคือ การออกจากราชการ การเปรียบเทียบปัญหาจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร โดยรวมและรายค้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ศศิธร สารเขียวรักษุ (2554) ความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระนอง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระนอง

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระนอง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพบุคคล และระยะเวลาในการทำงาน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในด้านความคิดเห็นของบุคลากรต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระนอง .

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระนอง ในภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการศึกษาต่อมีความต้องการพัฒนามากเป็นอันดับ 1 รองลงมาด้านการศึกษา ดูงาน ด้านการหมุนเวียนงานและด้านการฝึกอบรมตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระนอง พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการพัฒนาแตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับ การศึกษา รายได้ สถานภาพบุคคล และระยะเวลาในการทำงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในความคิดเห็นของบุคลากร ทำให้บุคลากรได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาเรียนรู้วิทยาการ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำมาพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง เป็นการเสริมสร้างความรู้ความสามารถ และทักษะความชำนาญให้แก่บุคลากร เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น การศึกษาดูงานที่ตรงกับงานที่ปฏิบัติจะ เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน และกัน โดยนำเสนอสิ่งที่ดีที่ได้จากการดูงานมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน การหมุนเวียนงานควรเป็นไปด้วยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติงานด้วย เพื่อความสุขในการทำงาน และทัศนคติต่อองค์กร

พринทรารักษ์ พนัสนิคม หนองคาย (2555) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ ด้านการให้พัฒนาจากตำแหน่ง ด้านวินัย และการลงโทษ ส่วนในด้านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับเหมาะสมมาก ประกอบด้วยด้านการเลื่อนตำแหน่ง ด้านการทดสอบปฎิบัติงาน ด้านการยกข่าย ด้านการแต่งตั้ง ด้านการเลือกสรร ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือน และด้านการสรรหา และผลการเปรียบเทียบความ

แตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และระยะเวลา การบรรจุแต่งตั้งกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ตัวแปรในการศึกษาต่างสนับสนุนสมมติฐานของ การศึกษาการบริหารงานบุคคล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ การวางแผนกำลังคน การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยมุ่งศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เกณฑ์การแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

บุคลากร ที่ทำงานในสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ 13 อำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์ รวมประชากรทั้งสิ้น 442 คน, ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้า/รองหัวหน้าสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอหัวหน้าหน่วยงาน/รองหน่วยงาน และวิชาการ “เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน”

กลุ่มตัวอย่าง

ใช้สูตรทาโร ยามานะ (Yamane, 1973 ข้างลึใน พิกุล มะโน索้ง, 2553, หน้า 51) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวิจัย

$$n = \frac{N}{1+Ne^2} = \frac{442}{1+(442)(.05)^2} = \frac{442}{1+(442)(.0025)} = 209.97$$

$$n = 210 \text{ คน}$$

$$n = \text{ขนาดตัวอย่าง}$$

$$N = \text{ประชากร} 442 \text{ คน}$$

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม กำหนดให้คลาดเคลื่อนได้ .05}$$

$$\text{ประชากร } 442 \text{ คน}, \text{กลุ่มตัวอย่าง } 210 \text{ คน}$$

วิธีสุ่มตัวอย่างนี้เป็นวิธีสุ่มแบบตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นแบบเป็นสัดส่วนเมื่อรู้ก่อนลุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอทั้งหมดแล้ว จริงทำการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย “แบบง่าย” ใช้วิธีจับสลาก เพื่อให้มีความคลาดเคลื่อนมากขึ้นและเป็นระบบ ข้อมูลจะมีความชัดเจน

$$\text{จำนวนขนาดตัวอย่างทั้งหมด} = \frac{\text{จำนวนขนาดตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละอำเภอ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง (แผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์, 2555,
หน้า 3)

สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. เวียงคำ	35	17
2. โพนໄอย	36	17
3. แก้วอุคນ	35	17
4. ทุลະຄນ	33	16
5. ก้าสี	34	16
6. วังเวียง	36	17
7. เพียง	38	19
8. ฉะนะคำນ	31	15
9. เมค	36	17
10. หินเหิน	36	17
11. รั่ม	36	18
12. ไชสมบูรณ์	25	9
13. หมื่น	31	12
รวม	442	210

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามดังนี้ แบบสอบถามการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอาเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์ แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการศึกษาการบริหารงานบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอาเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบลิโคร์ท (Likert) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 6 รายการ รวมจำนวนทั้งหมด 36 ข้อ โดยประกอบด้วย 6 ด้านดังนี้

1. การวางแผนกำลังคน	จำนวน 6 ข้อ
2. การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
3. การพัฒนาบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
4. การบำรุงรักษาบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
5. การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
6. การให้บุคลากรพ้นจากงาน	จำนวน 6 ข้อ

โดยกำหนดระดับความคิดเห็นบุคคลของการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอาเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ตามแนวของลิโคร์ท (Likert) วัดเป็นคะแนน โดยแบ่งออกเป็นออกเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) คือ การกำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนน ดังนี้

มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มีความคิดเห็นด้วยมาก	ให้	4 คะแนน
มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง	ให้	3 คะแนน
มีความคิดเห็นด้วยน้อย	ให้	2 คะแนน
มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 ต้องการทราบข้อเสนอแนะจากบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประเด็นของการปฏิบัติงานด้านบุคคลซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิดที่ต้องการให้มีกลุ่มตัวอย่างเขียนแสดงความคิดเห็นตามมุมมอง และประสบการณ์ของแต่ละคน ตอบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอาเภอในจังหวัดจันทน์ ประกอบด้วย 6 รายการ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดจันทบุรี จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย กำหนดนิยาม ขอบเขตในการวิจัย และเพื่อใช้แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยใช้ความรอบการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา (2551, หน้า 81) และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่า ความคุณวัตถุประสงค์หรือไม่จากนั้นนำไปให้อาชารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญท่านได้แก่ท่านอาจารย์

3.1 อาจารย์กฤษณา นันทเพชร ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 อาจารย์จันเพง วิพาวน์ ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์

3.3 อาจารย์วันทอง ดวงพัฒน์ ตำแหน่งหัวหน้าแขวงจังหวัด-พนักงานแผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามตามที่ได้แล้วทดลองใช้ (Try Out) กับ ประชาชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Try out) แบบ Cronbach's Alpha ได้หากค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ .09563 ของแบบสอบถามซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยข้อความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยบูรพาในการทำหนังสือถึงหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ หัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์ ซึ่งทำหนังสือถึง หัวหน้าห้องการศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ เขตพื้นที่การศึกษา

13 ตัวเมือง “อำเภอ” คือ เมืองเวียงคำ เมืองโพนໂอย เมืองแก้วอุคມ เมืองทุลคอม เมืองหินเหิน เมืองเพียง เมืองหมื่น เมืองชนะคำ เมืองวังเวียง เมืองขากสี เมืองแม่ค เมืองรั่ม และเมืองไชสมบูรณ์

ดังนั้น บุคลากรในสำนักศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ มีทั้งหมด 442 คน ได้แก่ ครุ่นตัวอย่างรับแบบสอบถาม แล้วตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 ชุด

2. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ที่เป็นครุ่นตัวอย่าง พร้อมแจกแบบสอบถามและจัดส่งคืนผู้วิจัยตามเวลาที่กำหนด

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลกรณีได้รับแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยออกติดตามคุ้ยตอนสองคนครบทดามจำนวน 210 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์

3. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์

4. วิเคราะห์เชิงเนื้อหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์ ที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าความถี่ค่าร้อยละ

2. ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในจังหวัดเวียงจันทน์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ใช้สถิติ Independent Sample t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่าง ในการนี้ตัวแปรตัว 2 ตัว และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างในกรณีตัวแปรตัวมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป และใช้ LSD เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่

4. วิเคราะห์เชิงเนื้อหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคล ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสปอร์ต ในจังหวัดเวียงจันทน์

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากร ของการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสปอร์ต ในจังหวัดเวียงจันทน์ โดยใช้สูตรหาค่า อันตรภาคชั้น ในการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

จากการ ได้ค่าอันตรภาคชั้นเท่ากับ 0.80 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพ การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสปอร์ต ในจังหวัดเวียงจันทน์ ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารและวิชาการ/ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เท่ากับ 0.80

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21-5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นตัวยมากที่สุด
3.41-4.20 หมายถึง	มีความคิดเห็นตัวยมาก
2.61-3.40 หมายถึง	มีความคิดเห็นตัวยปานกลาง
1.81-2.60 หมายถึง	มีความคิดเห็นตัวยน้อย
1.00-1.80 หมายถึง	มีความคิดเห็นตัวยน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์สาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงาน โดยทำการศึกษาจากบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ 13 อำเภอทั่วจังหวัดเวียงจันทน์ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 210 ชุด เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสมบูรณ์จำนวน 210 ชุด สถิติที่ใช้มีค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

	สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		129	61.43
หญิง		81	38.57
	รวม	210	100.00
อายุ			
ตั้งแต่ 30 ปีลงมา		57	27.14
30 ปีจน ไป-40 ปี		39	18.57
40 ปีจน ไป-50 ปี		71	33.81
ตั้งแต่ 50 ปีจน ไป		43	20.48
	รวม	210	100.00
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี		141	67.14
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า		64	30.48
สูงกว่าปริญญาตรี		5	2.38
	รวม	210	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน		
ตั้งแต่ 10 ปีลงมา	63	30.00
10 ปีขึ้นไป-20 ปี	52	24.76
20 ปีขึ้นไป-30 ปี	61	29.05
ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป	34	16.19
รวม	210	100.00
ตำแหน่งงาน		
หัวหน้า/ รองหัวหน้าสำนักงานศึกษาอิเล็กทรอนิกส์	13	6.19
หัวหน้าหน่วยงาน/ รองหัวหน้าหน่วยงาน	96	45.71
วิชาการ/ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	101	48.10
รวม	210	100.00

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลตำแหน่งตามสถานภาพส่วนบุคคล พบร่วมกันว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.43 มีอายุ 40 ปีขึ้นไป-50 ปีมากที่สุด ร้อยละ 33.81 รองลงมาคือช่วงอายุ 30 ปีลงมา ร้อยละ 27.14 ช่วงอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20.48 และอายุ 30 ปีขึ้นไป-40 ปีน้อยที่สุด ร้อยละ 18.57 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบร่วมกันว่า ส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 67.14 รองลงมาคือปริญญาตรี ร้อยละ 30.48 และสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด ร้อยละ 2.38 ตามลำดับ

ประสบการณ์ทำงาน พบร่วมกันว่า ตั้งแต่ 10 ปีลงมากที่สุด ร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ 20 ปีขึ้นไป-30 ปี ร้อยละ 29.05 ช่วง 10 ปีขึ้นไป-20 ปี ร้อยละ 24.76 และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด ร้อยละ 16.19 ตามลำดับ

ตำแหน่งงาน พบร่วมกันว่า ตำแหน่งบุคลากรวิชาการ/ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากที่สุด ร้อยละ 48.10 รองลงมาหัวหน้าหน่วยงาน และรองหัวหน้ารองหัวหน้าหน่วยงาน ร้อยละ 45.71 และตำแหน่งหัวหน้า และรองหัวหน้าสำนักงานศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ที่สุด ร้อยละ 6.19 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

ตารางที่ 3 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการวางแผนกำลังคน

การวางแผนกำลังคน	ระดับความคิดเห็นด้วย					$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. การวิเคราะห์งานความต้องการบุคลากรในแต่ละปี	40 (19.05)	117 (55.71)	50 (23.81)	3 (1.43)	-	3.92	0.69	มาก	4
2. การวางแผนกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรไว้ล่วงหน้า	50 (23.81)	122 (58.10)	35 (16.67)	3 (1.43)	-	4.04	0.67	มาก	1
3. การเสนอข้อมูลด้านบุคลากรให้แต่ละหน่วยงานตามลำดับทราบ	51 (24.29)	144 (54.29)	40 (19.05)	5 (2.38)	-	4.00	0.72	มาก	3
4. การสำรวจคุณสมบัติความมารถความสามารถของบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่	62 (29.52)	99 (47.14)	44 (20.95)	4 (1.90)	1 (0.48)	4.03	0.79	มาก	2
5. การมีส่วนร่วมในการกำหนดการวางแผนความต้องการบุคลากรกับหน่วยงาน	54 (25.71)	94 (44.76)	54 (25.71)	8 (3.81)	-	3.92	0.81	มาก	5
6. ความพร้อมด้านข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล	30 (14.29)	92 (43.81)	82 (39.05)	5 (2.38)	1 (0.48)	3.69	0.76	มาก	6
ภาพรวม						3.93	0.51	มาก	

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษา พบร้า โดยภาพรวม ด้านการวางแผนกำลังคน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ($SD = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร้า การวางแผนกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ไว้ล่วงหน้า พบร้า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 ($SD = 0.67$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการสำรวจคุณสมบัติตามมาตรฐานของบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 ($SD = 0.79$) และด้านความพร้อมด้านข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 ($SD = 0.76$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 4 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การบริหารงานบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำนวยในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการสร้างและ การคัดเลือกบุคคลากร

การสร้างและ การคัดเลือก บุคคลากร	ระดับความคิดเห็นด้วย					$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
7. เลือกบุคคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาทำงานใน หน่วยงานถูกตามระเบียบ กฎหมาย	76 (36.19)	105 (50.00)	25 (11.90)	3 (1.43)	1 (0.48)	4.20	0.73	มาก	1
8. การบรรจุบุคคลากรให้กับ ความต้องการ	26 (12.38)	128 (60.95)	52 (24.76)	4 (1.90)	-	3.83	0.65	มาก	6
9. การคัดเลือกบุคคลากรเป็นไป อย่างยุติธรรม	62 (29.52)	103 (49.05)	36 (17.14)	9 (4.29)	-	4.03	0.79	มาก	4
10. การสรรหาบุคคลากรได้ตรง ตามลักษณะงานที่ต้องการ	46 (21.90)	126 (60.00)	32 (15.24)	6 (2.86)	-	4.00	0.69	มาก	5
11. การสรรหาบุคคลากรได้ตรง ตามลักษณะงานที่ต้องการ	60 (28.57)	103 (49.05)	42 (20.00)	4 (1.90)	1 (0.48)	4.03	0.77	มาก	3
12. การบริการข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็นในการสร หาร การคัดเลือกบุคคลากร ได้ทำ ตามคำเสนอแนะหน่วยงาน	64 (30.48)	101 (48.10)	38 (18.10)	6 (2.86)	1 (0.48)	4.05	0.80	มาก	2
ภาพรวม						4.03	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมด้านการสร้าง และการคัดเลือก บุคคลากรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 ($SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า การคัดเลือก บุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในหน่วยงานถูกตามระเบียบกฎหมาย อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 ($SD = 0.73$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การบริการข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็น ในการสรรหา การคัดเลือกบุคคลากร ได้ทำตามคำเสนอแนะหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 ($SD = 0.80$) และอันดับสุดท้ายด้านการบรรจุบุคคลากร ให้กับความต้องการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 ($SD = 0.65$)

ตารางที่ 5 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอิสลามในจังหวัดเวียงจันทน์ ด้านการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร	ระดับความคิดเห็นด้วย					$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
13. การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนาบุคลากรใน สำนักงานศึกษาอิสลาม	46 (21.90)	114 (54.29)	48 (22.86)	2 (0.95)	-	3.97	0.69	มาก	1
14. การสนับสนุนส่งเสริมให้ บุคลากรมีโอกาสไปศึกษาดูงาน และลาไปศึกษาต่อ	44 (20.95)	106 (50.48)	53 (25.24)	7 (3.33)	-	3.89	0.76	มาก	2
15. การพิจารณาจัดสรรงบบุคลากร ไปศึกษาอบรมสัมมนานานมีความ เหมาะสม	31 (14.76)	118 (56.19)	59 (28.10)	2 (0.95)	-	3.84	0.66	มาก	3
16. การจัดการอบรม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ ศึกษาแก่บุคลากร	23 (10.95)	82 (39.05)	90 (42.86)	15 (7.14)	-	3.53	0.78	มาก	6
17. การส่งเสริมให้บุคลากรได้ รับรู้ข้อมูล และเผยแพร่ข่าวสาร ต่างๆ	27 (12.86)	93 (44.29)	77 (36.67)	11 (5.24)	2 (0.95)	3.62	0.80	มาก	5
18. การเข้าข่ายและเข้าเป็นส่วน บุคลากรเพื่อความเหมาะสม กับ ตำแหน่งงาน	30 (14.29)	116 (55.24)	55 (26.19)	9 (4.29)	-	3.79	0.73	มาก	4
ภาพรวม						3.77	0.51	มาก	

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 ($SD = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนาบุคลากรในสำนักงานศึกษาอิสลาม พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 ($SD = 0.69$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากร มีโอกาสไปศึกษาดูงานและลาไปศึกษาต่อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 ($SD = 0.76$) และด้านการจัดการอบรม พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่บุคลากร อยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 ($SD = 0.78$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 6 จำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการนำร่องรักษาบุคคลกร

การนำร่องรักษาบุคคลกร	ระดับความคิดเห็นด้วย						$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด					
19. การให้เงินเดือนและ ค่าตอบแทนพิเศษเมื่อมีการ ทำงานนอกเวลาราชการ	20 (9.52)	54 (25.71)	67 (31.90)	57 (27.14)	12 (5.71)		3.06	1.06	ปาน กลาง	6
20. การจัดการด้านสุขภาพ อนามัย สวัสดิการต่าง ๆ แก่ บุคคลกร	44 (20.95)	119 (56.67)	42 (20.00)	4 (1.90)	1 (0.48)		3.95	0.72	มาก	5
21. การยกย่องเชิดชูประกาศ เกียรติคุณ ให้แก่บุคคลกรที่ ประสบ ความสำเร็จในการ ทำงานแต่ละปี	74 (35.24)	110 (52.38)	23 (10.95)	3 (1.43)	-	4.21	0.68	มาก ที่สุด		1
22. สร้างความสามัคคี กับ เพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติงานใน หน่วยงาน	63 (30.00)	116 (55.24)	29 (13.81)	2 (0.95)	-	4.14	0.67	มาก		2
23. การพิจารณาความต้อง [*] ความชอบ เลื่อนตำแหน่ง [*] เลื่อนชั้น เลื่อนชั้น โดยใช้ เกณฑ์ที่เหมาะสม	63 (30.00)	111 (52.86)	33 (15.71)	3 (1.43)	-	4.11	0.70	มาก		3
24. ส่งเสริมให้บุคคลกร ปฏิบัติงานตรงกับความรู้ [*]	42 (20.00)	128 (60.95)	38 (18.10)	2 (0.95)	-	4.00	0.64	มาก		4
ความสามารถ	ภาพรวม						3.91	0.48	มาก	

จากการที่ 6 ผลการศึกษา พบร่วมด้านการนำร่องรักษาบุคคลกร อยู่ในระดับ
มาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 ($SD = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วม ว่า การยกย่องเชิดชูประกาศเกียรติคุณ
ให้แก่ บุคคลกรที่ประสบ ความสำเร็จในการทำงานในแต่ละปี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21
($SD = 0.68$) โดยบุคคลกรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การสร้างความสามัคคี กับ^{*}
เพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 ($SD = 0.67$) และด้านการ
ให้เงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษเมื่อมีการทำงานนอกเวลาราชการ อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย
3.06 ($SD = 1.06$) โดยบุคคลกรให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 7 จำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอิสลามในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการประเมินผลการ
ปฏิบัติงานของบุคลากร

การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	ระดับความคิดเห็นด้วย						$\bar{X}$	SD	แปล ความ	อันดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด					
25. กำหนดหลักเกณฑ์การ ประเมินที่เหมาะสมชัดเจน	34 (16.19)	105 (50.00)	68 (32.38)	3 (1.43)	-		3.80	0.71	มาก	5
26. การกำหนดคุณภาพของ การประเมินที่เหมาะสมกับ งานที่ปฏิบัติ	27 (12.86)	132 (62.86)	46 (21.90)	5 (2.38)	-		3.86	0.65	มาก	3
27. ส่งเสริมให้บุคลากรได้สร้าง ผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานและสังคม	46 (21.90)	107 (50.95)	53 (25.24)	3 (1.43)	1 (0.48)		3.92	0.75	มาก	1
28. ชี้แจงวิธีประเมินผลการ ปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ	42 (20.00)	110 (52.38)	54 (25.71)	4 (1.90)	-		3.90	0.72	มาก	2
29. การนำผลการประเมินการ ปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนา บุคลากร	33 (15.71)	109 (51.90)	59 (28.10)	9 (4.29)	-		3.79	0.75	มาก	6
30. ให้บุคลากรมีส่วนร่วมใน การเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงาน ในการประเมิน	42 (20.00)	110 (52.38)	47 (22.38)	10 (4.76)	1 (0.48)		3.86	0.80	มาก	4
ภาพรวม							3.85	0.51	มาก	

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษา พบร่วมด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
บุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 ($SD = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วมกับ การส่งเสริมให้
บุคลากรได้สร้างผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และสังคม พบร่วม อยู่ในระดับมาก มี
ค่าเฉลี่ย 3.92 ($SD = 0.75$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการชี้แจงวิธี
ประเมินผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ($SD = 0.72$) และด้าน
การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79
($SD = 0.75$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันสุดท้าย

ตารางที่ 8 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอิสลามในจังหวัดเวียงจันทน์
ด้านการให้บุคลากรพื้นจากงาน

การให้บุคลากรพื้นจากงาน	ระดับความคิดเห็นด้วย													
	มาก		ปานกลาง		น้อย		$\bar{X}$	SD	แปล ความ					
	มาก	ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ที่สุด								
31. การสำเร็จงานบุคคลที่ เกี่ยวนอย่างอ่อน ขอรับ หรือการลาออกประจำปี	40	(19.05)	104	(48.57)	57	(27.14)	10	(4.76)	1	(0.48)	3.80	0.81	มาก	4
32. การพิจารณาการขออน ขอรับ การลาออก ด้วยความเป็น ธรรม แก่บุคคล	52	(24.76)	114	(54.29)	38	(18.10)	4	(1.90)	2	(0.95)	4.00	0.77	มาก	2
33. ให้ความช่วยเหลือแก่ บุคคล ในด้านการรับบำเหน็จ บำนาญ ขอรับ ที่พื้นจากหน้าที่	68	(32.38)	113	(53.81)	26	(12.38)	2	(0.95)	1	(0.48)	4.16	0.70	มาก	1
34. การดำเนินการกับบุคคลที่ กระทำการผิดวินัยตามระเบียบ กฎหมาย อ่อนเป็นธรรม	43	(20.48)	96	(45.71)	62	(29.52)	5	(2.38)	4	(1.90)	3.80	0.85	มาก	5
35. ให้ความช่วยเหลือในการ ติดต่อประสานงานแก่ครอบครัว ของเพื่อร่วมงานที่เดียวชีวิต	58	(27.62)	94	(44.76)	53	(25.24)	3	(1.43)	2	(0.95)	3.96	0.82	มาก	3
36. การสร้างความผูกพันระหว่าง บุคคลที่พื้นจากงาน ได้ร่วมการ จัดกิจกรรมกับหน่วยงานอยู่ในระดับมาก	21	(10.00)	92	(43.81)	93	(44.29)	3	(1.43)	1	(0.48)	3.61	0.70	มาก	6
รวม										3.89	0.54	มาก		

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษา พบร่วม ด้านการให้บุคลากรพื้นจากงานอยู่ใน
ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 ($SD = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วม การให้ความช่วยเหลือแก่
บุคคล ในด้านการรับบำเหน็จ บำนาญ ขอรับ ที่พื้นจากหน้าที่ราชการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
4.16 ($SD = 0.70$) อยู่ในระดับแรงร่องลงมาคือ ด้านการพิจารณาการขออน ขอรับ การลาออก ด้วย
ความเป็นธรรมแก่บุคคลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 ($SD = 0.77$) และด้านการสร้างความผูก
พันระหว่างบุคคลที่พื้นจากงาน ได้ร่วมการจัดกิจกรรมกับหน่วยงานอยู่ในระดับมาก
มีค่าเฉลี่ย 3.61 ($SD = 0.70$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 9 จำนวนค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ในภาพรวมรายด้าน

ความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์	$\bar{X}$	SD	ระดับความ คิดเห็นด้วย	อันดับ
1. ด้านการวางแผนกำลังคน	3.93	0.51	มาก	2
2. ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร	4.03	0.53	มาก	1
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.77	0.51	มาก	6
4. ด้านการนำร่องรักษาบุคลากร	3.91	0.48	มาก	3
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	3.85	0.51	มาก	5
6. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	3.89	0.54	มาก	4
ภาพรวม	3.90	0.42	มาก	

จากตารางที่ 9 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ในภาพรวมรายด้าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ($SD = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 ($SD = 0.53$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกำลังคนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ($SD = 0.51$) และด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 ($SD = 0.51$) โดยบุคลากรให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สุดท้าย

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างต่อการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์**

สมมติฐานที่ 1' บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของ
บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ชาย	129	3.87	0.40	-1.20	.23
หญิง	81	3.94	0.45		

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ
ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอ
ในจังหวัดเวียงจันทน์ พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการ
วิจัย

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่มีอาชีวคุณต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของ
บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามอาชีว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	0.023	0.008	0.04	0.98
ภายในกลุ่ม	206	38.104	0.18		
รวม	209	38.127			

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.12	0.66	0.66
ภายในกลุ่ม	207	37.88	0.18		
รวม	209	38.127			

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาข้ามเพศในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาข้ามเพศในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามประสบการณ์

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	0.17	0.05	0.31	.81
ภายในกลุ่ม	206	37.95	0.18		
รวม	209	38.127			

*p < .05

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาข้ามเพศในจังหวัดเวียงจันทน์ พนวจ ว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาข้ามเพศในจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5 ระดับความคิดเห็นบุคลากรที่มีตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาข้ามเพศในจังหวัดเวียงจันทน์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาข้ามเพศในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	0.65	0.32	1.79	.16
ภายในกลุ่ม	207	37.47	0.18		
รวม	209	38.127			

*p < .05

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ พนว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน การวิจัย

ตารางที่ 15 สรุปผลสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1. บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. บุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาฯ ภายในจังหวัดเวียงจันทน์

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาฯ ภายในจังหวัดเวียงจันทน์

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
ด้านการวางแผนกำลังคน	
1. ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล	10
2. ควรวางแผนกำหนดตำแหน่งงานให้ชัดเจน แผนงาน แผนคน	8
3. ควรมีคุณธรรมในการวางแผนให้แทนเหมาะสมกับข้อเท็จจริง	6
ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร	
1. ควรให้ประกาศประชาสัมพันธ์ลงสื่อต่าง ๆ ให้ผู้สมัครทราบ	11
2. ควรให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย แก่ผู้รับสมัครบรรจุเข้าราชการ	12
3. ควรเลือกโดยใช้ระบบคุณธรรม ระบบอุปถัมภ์ไปพร้อม ๆ กัน ให้ได้นักงานสืบทอด และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งได้คุณค่า คนเก่ง	9
ด้านการพัฒนาบุคลากร	
1. ควรให้ทุนการศึกษา ศึกษาต่อ ศึกษาดูงาน การจัดการฝึกอบรมบุคลากร	20
2. ควรนำใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาพัฒนาบุคลากร	18
3. ควรสับเปลี่ยน โยกข้ายหน้าที่การปฏิบัติงาน บรรจุเข้าเต็ลงตำแหน่งงาน	8
ด้านการนำร่องรักษาบุคลากร	
1. ควรให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม จะเป็นเงินเดือน การยกย่อง ขวัญกำลังใจ เลื่อนตำแหน่งแก่บุคลากรที่มีความก้าวหน้า	14
2. ควรจัดกองทุนช่วยเหลือพนักงาน หรือควรดูแลสุขภาพ อนามัย สวัสดิการต่าง ๆ	9
3. ควรเพิ่มความสามัคคีกับเพื่อนร่วมงาน	8

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	
1. ควรจัดให้มีการประเมินบุคลากรแต่ละระดับ เพื่อสร้างความมั่นคงในการทำงาน	15
2. ควรประเมิน คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ	8
3. ควรนำผลการประเมินการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน ให้บุคลากรทราบโดยความเห็นชอบ	6
ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	
1. ควรให้ความเป็นธรรมแก่บุคลากรที่รับบำเหน็จ บำนาญ ขอรับ	10
2. ควรให้ค่าตอบแทนต่าง ๆ แก่บุคลากรเกียรติยศ หรือ บุคลากรที่จะพ้นจากงานโดยความเห็นชอบ	9
3. ควรจัดให้พนักงานบำนาญ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) มีโอกาสอภิปรายประสบการณ์	6

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระบบบริหารงานบุคคล และเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงาน โดยทำการศึกษานักบุคคลภายใน 13 อำเภอ ทั่วจังหวัดเวียงจันทน์ จำนวนประชากร 442 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 210 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้มีค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติ One-way ANOVA วิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียวและหากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ต้องแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุ 40 ปีขึ้นไป-50 ปี ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงาน อยู่ในช่วงตั้งแต่ 10 ปีลงมา และอยู่ในตำแหน่งวิชาการ/ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกิจพ�รอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกำลังคน อยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย โดยพิจารณาผลการศึกษาตามรายระเอียดแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการวางแผนกำลังคน พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในการพร้อม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การวางแผนกำหนดบทบาท หน้าที่ของบุคลากร ไว้ล่วงหน้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การสำรวจคุณสมบัติตามมาตรฐานของ

บุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ อยู่ในระดับมาก และด้านความพร้อมด้านข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

2. ด้านการสรรหาและ การคัดเลือกบุคลากร พนว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในหน่วยงานถูกตามระเบียบกฎหมาย อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การบริการข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการสรรหา การคัดเลือกบุคลากร ได้ทำตามคำเสนอแนะของหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก และด้านการบรรจุบุคลากรให้ทันกับความต้อง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

3. การพัฒนาบุคลากร พนว่า บุคลากรมีความคิดเห็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสไปศึกษาดูงานและลาไปศึกษาด่อ อยู่ในระดับมาก และด้านการจัดการอบรม การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษาแก่บุคลากร อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ สุดท้าย

4. ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร พนว่า บุคลากรมีความคิดเห็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า การยกย่องเชิญ ประกาศเกียรติคุณ ให้แก่ บุคลากรที่ประสบความสำเร็จในการทำงานในแต่ละปี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสร้างความสามัคคีกับเพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก และด้านการให้เงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษเมื่อมีการทำงานออกเวลาราชการ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร พนว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า การส่งเสริมให้บุคลากร ได้สร้างผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและสังคม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การชี้แจงวิธีประเมินผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ อยู่ในระดับมาก และด้านการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

6. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน พนว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า การให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากร ในด้านการรับบำเหน็จ บำนาญ ขอย้าย ที่พ้นจากหน้าที่ราชการ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การพิจารณาการขอโอน ขอย้าย การลาออกจาก ด้วยความเป็นธรรม แก่บุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านการสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรที่พ้นจากงาน ได้ร่วมการขัดกิจกรรมกับหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอันเนื่องในจังหวัดเวียงจันทน์

ผลการศึกษา พบว่า มุ่งลากกรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล พบว่า ในภาพรวม อญ្តីในระดับมาก โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพร พงษ์ศรี ローン (2540, หน้า 140) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลเป็นศิลปะในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานโดยให้ได้บุคคลที่เหมาะสม พัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ และใช้บุคคลนี้ ๆ ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรนี้ไว้อ่าย่างผู้มีคุณค่า เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตหรือการบริการทั้งปริมาณและคุณภาพของงานอย่างสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพันธ์ เพชรรงค์ (2553) พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอญ្តីในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรินทร์ รักษาพันธ์ ณ หนองคาย (2555) ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ในภาพรวมอญ្តីในระดับเหมาะสมมาก ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลมากขึ้น เช่น เปิดโอกาสให้มีส่วนแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ ทุกคนให้ความร่วมมือในการบริหารตามความเหมาะสม มอบหมายงานให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถ มีความยุติธรรมต่อบุคคล บุคลากรทุกคนมีโอกาสสักวานหน้าและได้รับการพัฒนา ให้รางวัล หรือเพิ่มเงินเดือนให้รัฐกร “ราชการ” นอกจากนี้ ได้ใช้คำว่า “คุ้มค่า” 代替 “คุ้มค่า” ของสำนักงานนายกรัฐมนตรี เลขที่ 82/ นย.2546 และระบุยกย่องว่า คำว่า “คุ้มค่า” คือ “คุ้มค่า” ให้กับหน่วยงานที่ราชการ “ไว้ชัดเจน ในขณะเดียวกันบุคลากร ต้องมีคุณภาพกิจของสำนักศึกษาธิการเป็นสำคัญ และยึดหลักความเสมอภาค โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อให้การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาการบริหารงานบุคคลสำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัด
เวียงจันทน์ รายด้านมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนกำลังคน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วรพันธ์ เพชรรงค์ (2553) ที่พบว่าด้านการวางแผนอัตรากำลังคนของ

การบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ คำกล่าวของ วิภาวรรณ รพีพิศาล (2550, หน้า 57) การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการครุยวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การ ในอนาคตอย่างเป็นระบบ โดยจะต้องระบุจำนวน คุณสมบัติของบุคลากร รวมถึงระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ต้องการให้สอดคล้องกับแผนงานที่องค์การกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพราะ เป้าหมายเพื่อป้องกันปัญหาขาดแคลนกำลังคนในการปฏิบัติงานและการใช้กำลังคนให้เกิด ประโยชน์สูงสุด รัฐบาล หรือผู้บริหารต้องมีนโยบายกำหนดบทบาท หน้าที่ของบุคลากร ไว้ ล่วงหน้า เป็นระยะคือ แผนงาน แผนคน โครงการ และความพร้อมด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ที่ สอดคล้องกับแผนความต้องการ เพราะว่า แผนกำลังคน ไม่เป็นไปตามต้องการ และไม่เป็นไปตาม กรอบ จะส่งผลต่อการบริหารงานบุคคล ไม่มีประสิทธิภาพ จะนั้นรัฐบาล จึงมีแผนสนับสนุนให้ทุก องค์การและหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน สร้างแผนงานของตน เพื่อความก้าวหน้าของงาน และความมั่นคงเข้มแข็งของสำนักงาน

2.2 ด้านการสรรหาระและการคัดเลือกบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิรินทร์ รักพันธ์ ณ หนองคาย (2555) ที่พบว่า ด้านการ สรรหาระและการเลือกสรร ของการบริหารบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และสอดคล้องกับคำว่าสร้างความเชื่อมั่น “ราชา การ” แห่ง สปป.ลาว กล่าวว่า การคัดเลือก สอบคัดเลือก และการบรรจุเข้าเป็นรัฐกรต้องปฏิบัติตาม หลักการเสมอภาค เปิดเผย และเป็นธรรมบนพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และมาตรฐาน ของ ตำแหน่งงานว่าง สำนักงานนายกรัฐมนตรี, (2546, หน้า 2) ทั้งนี้ เพราะ การแสวงหาบุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ มีคุณสมบัติ المناسبเข้าสู่หน่วยงาน ถูกตามระเบียบกฎหมายนั้นมีความสำคัญมาก ที่รัฐบาล หรือสำนักงานศึกษาที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาความยุติธรรมในการคัดเลือก โดยเฉพาะ บุคลากรในห้องถินเป็นหลัก

2.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย แสดงค่าเฉลี่ย 2.3 ค่าก่อตัวของ มาโนช เพ็งอุบล (2552, หน้า 31) การพัฒนาบุคลากร หมายถึง ความพยายามที่จะส่งเสริม ปรับปรุง เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และเจตคติที่ดีให้เก็บุคลากรในองค์การสามารถนำความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร สารเวรรากุน (2554) ความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การส่วนจังหวัดระบุว่า ในภาพรวมมีความความต้องการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ การพัฒนาบุคลากร จะอยู่ในระดับมากก็ตาม แต่พนักงานที่ได้รับการบรรจุใหม่ยังขาดประสบการณ์การทำงาน และพนักงานปฏิบัติงานมา

นาน การนำใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่มาก แต่ว่าในนโยบายของรัฐให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางด้านต่าง ๆ เช่น ให้ทุนการศึกษา ศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาคุณงาน และรัฐบาลได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศึกษา อำเภอขึ้น เพื่อความทันสมัย ในการพัฒนาระบบราชการจะเกิดประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการพัฒนาข้าราชการอันเป็นหัวใจของระบบราชการทั้งหมด

2.4 ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัย ดังกล่าว สอดคล้องกับคำกล่าวของ นพพงษ์ บุญจิตรากูลย์ (2534, หน้า 2) การบำรุงรักษาบุคลากร คือ ความพยายามชูใจบุคลากรอย่างมีระบบ ที่จะลดปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เพชญหน้า บุคลากรบรรรูใหม่ เพื่อให้เข้าทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ให้มีความพอดีกับงาน และตำแหน่ง เกิดความรู้สึกมั่นคงกับงาน ให้เห็นว่าตนมีความสำคัญในหน่วยงาน มีส่วนเป็นขั้นตอนในหน่วยงาน และสอดคล้องกับคำกล่าวของพะยอม วงศ์สารศรี (2540, หน้า 210) การบำรุงรักษา หมายถึง การมุ่ง ป้องกัน พัฒนาและแก้ไข ความปลอดภัยทางด้านกายและจิตที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานของ พนักงาน ทั้งนี้เพื่อรักษาให้เข้าสามารถปฏิบัติงานให้แก่องค์กรด้วยความปลอดภัยทั้งกายและ สุขใจ ทั้งนี้ เพราะ การสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรเป็นสิ่ง สำคัญ และจำเป็นที่รัฐบาลได้วางมาตรการโดยกำหนดนโยบาย ระบุนโยบาย กฎหมาย ต่าง ๆ ละเอียด โดยทำให้พนักงานเกิดความเชื่อมั่น และเกิดครั้งชาต่อหน่วยงาน เกิดความผูกพันซึ่งกันและ กัน ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนจึงบริการจัดการด้าน สุขภาพ อนามัย สวัสดิการต่าง ๆ แก่บุคลากร และประชาชนอย่างจริงจัง

2.5 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับ งานวิจัยของ บรรจุ ศรีประภพงศ์ (2548) ที่พบว่า ด้านการ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ของการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับคำกล่าว สมเกียรติ พ่วงรอด (2544, หน้า 167) การประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ประเมินคุณค่า และประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพราะ การประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากร เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการตรวจสอบประเมินผู้ปฏิบัติงาน ในการพิจารณาความดี ความชอบ เป็นการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น โดยยุติธรรม รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขการ ทำงานเพื่อใช้ในการฝึกบุคลากร การลับเปลี่ยน บุคลากร ไปตามแต่ละหน่วยงาน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนการปรับปรุงวิธีการทำงาน และเป็นการชูงี้ให้บุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความสามารถ และได้ผลประโยชน์โดยยุติธรรม

2.6 ด้านการให้บุคลากรพัฒนาจากงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากผลการวิจัย ดังกล่าว สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วรพันธ์ เพชรบางกูร (2553) ที่พบว่า ด้านการลาออกจากราชการ ของการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับคำกล่าวพิกุล มะโน โถง (2553, หน้า 34) การให้บุคลากรพัฒนาจากงาน เป็นกระบวนการดำเนินงานให้ผู้ปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ตนปฏิบัติ อยู่ โดยไม่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากหน่วยงานหรือองค์การนั้นอีกต่อไป การพัฒนาจากงานของ ข้าราชการมีหลายกรณี ตามที่ระบุเบียงกฎหมายของทางราชการ ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้เพาะ สิทธิ์ของ พนักงานที่จะได้รับตามระเบียงกฎหมาย เป็นสวัสดิการที่สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่พนักงานถึง เกษียณอายุ ของข้าราชการ หรือพนักงานที่พ้นจากหน้าที่ราชการ ผู้บริหารต้องสร้างความสามัคคี และให้ ความช่วยเหลือแก่บุคลากร ในด้านการรับบำนาญ บำนาญ ของข้าราชการที่พ้นจากหน้าที่ราชการ และ การสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรที่พ้นจากงาน ได้ร่วมการจัดกิจกรรม กันหน่วงงาน ดังนั้น ผู้บริหารจะริบให้ความสำคัญกับพนักงานที่พ้นจากหน้าที่ราชการ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา อำเภอในจังหวัดเชียงจันทน์ โดยพิจารณาตามสถานภาพส่วนบุคคล

เพศ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิกุล มะโน โถง (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงาน บุคคล ของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่าบุคลากรที่มีเพศ ต่างกันมีความ คิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพาะ บุคลากร เพศชาย และเพศหญิง มี สิทธิ์เท่าเทียมกันในการประกอบความคิดเห็นและปฏิบัติโดยนัยต่าง ๆ ของสำนักศึกษาฯ ศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเชียงจันทน์อย่างจริงจัง

อายุ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรจง ศรีประภาพงศ์ (2548) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษา การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำเชิงแทรก เขต 2 พบว่า บุคลากรที่อายุราชการ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกันทั้งนี้ เพาะ บุคลากรในช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป-50 ปี จะมีความรับผิดชอบสูง และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มองโลกในแง่ดี อุทิศตนต่อการทำงาน บริหารเวลาอย่างความเหมาะสม มีความ สามัคคีกับเพื่อนร่วมงาน ดังนั้นบุคลากรทุกคนจะอยู่ในเกณฑ์อายุได้ก็ตามที่บรรจุเข้าเป็นรัฐกร “ราชการ” ต้องปฏิบัติกฎหมาย และระเบียงของรัฐกรอย่างเคร่งครัด

ระดับการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรินทร์ ราษฎรพันธ์ ณ

หน่องคาย (2555) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะ บุคลากรส่วนใหญ่ มีระดับ การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ว่าบุคลากรมีความผูกพันกับงาน จริงจังเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องทั้งกายและใจ มีความตั้งใจจริง ไฟรุ่ง ระบบการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นกลไกที่เชื่อมโยงให้การบริหาร ทรัพยากรบุคคลทั้งใน ระดับนโยบาย ระดับยุทธศาสตร์ และระดับปฏิบัติการ ให้มีการประสานสอดคล้องกัน

ประสบการณ์ทำงาน ผลการศึกษา พนว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุพร สุภาชาติ (2552) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร พนว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานจะมาก หรือน้อยก็ตาม ซึ่งเป็นการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่แบ่งพระครัว กรรค์ ร่วมคิด ร่วมทำงาน ในลักษณะเป็นทีมงาน ร่วมกันรับผิดชอบงาน ทัศนคติของบุคลากรในหน่วยงานมี ความคิดเชิงบวก นำไปสู่การทำงานอย่างมีความสุข และบุคลากรจะอยู่ในสำนักงานศึกษาธิการและ กีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์นาน ๆ

ตำแหน่งงาน ผลการศึกษา พนว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรจุน ศรีประภพงศ์ (2548) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาระบบทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พนว่า บุคลากรที่จำแนกตามตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้ เพราะการแต่งตั้ง และ การบรรจุตำแหน่งต่าง ๆ ที่เป็นธรรม โดยยึดหลักความเสมอภาค โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม เข้าไป การค้นหาจุดแข็งของคนในแต่ละหน่วยงานมองหมายการกิจให้ตรงตามความถนัด และมองหมาย การกิจเชิงบูรณาการให้เหมาะสมกับบุคลากร โดยเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ดังนั้นบุคลากรจริง ตัดสินใจ พร้อมทั้งสร้างความมุ่งมั่นต่อการบริหารงานบุคคลด้วยความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของสำนักศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้านในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับแรกถึงอันดับสุดท้าย การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร การวางแผนกำลังคน การบำรุงรักษาบุคลากร การให้บุคลากรพัฒนาฝันงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การพัฒนาบุคลากร จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนกำหนดนโยบายให้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร โดยเน้นการพัฒนาทักษะด้านความคิด ด้านมนุษย์สัมพันธ์ ด้านปฏิบัติการ และกำหนดทุนการศึกษาให้บุคลากร เช่น การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ การฝึกอบรม เป็นต้น
- ควรมีนโยบายกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน แบบแผนการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และควรแจ้งผลการประเมินให้ผู้ถูกประเมินทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยไม่ถือว่าเป็นความลับ
- ควรมีนโยบายจัดสำรวจบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โอน ขอข้าม หรือการลาออกจากประจำปี ให้ชัดเจน พร้อมทั้งสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรที่จะพ้นจากงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- ด้านวางแผนกำลังคน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยให้พนักงานศึกษาอำเภอ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนความต้องการบุคลากรที่หน่วยงานตนสังกัด
- ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร หน่วยงานที่มีอำนาจในการพิจารณา ควรบรรจุบุคลากรให้ทันกับระยะเวลา ได้บุคลากรที่ตรงตามลักษณะงานตามความต้องการ และการคัดเลือกบุคลากรเป็นไปอย่างยุติธรรม
- ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรให้พนักงานสำนักงานศึกษาอำเภอ ได้รับการอบรมพัฒนาสื่อในวัสดุ นำใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้รับรู้ข้อมูล และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ
- การบำรุงรักษาบุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาค่าตอบแทน ผลประโยชน์ การจัดการด้านสุขภาพอนามัยสวัสดิการต่าง ๆ แก่บุคลากรด้วยความเหมาะสม

5. การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร หน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินผล ควรกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมซึ่ดเจน และการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

6. การให้บุคลากรพ้นจากงาน หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการสร้างความผูกพัน ระหว่างบุคลากรที่พ้นจากงาน และสำรวจบุคลากรที่เกษียณอายุ โอน ขอaway หรือการลาออก ประจำปี เพื่อจะปฏิบัตินโยบายต่าง ๆ ตามระเบียบกฎหมาย ด้วยความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ศึกษาธิการและกีฬาอาชีวะในจังหวัดเวียงจันทน์

2. ควรทำการวิจัยความคิดเห็นต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานศึกษาอาชีวะ ในจังหวัดเวียงจันทน์

3. ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาบุคลากร ให้พนักงานรู้จักในการพัฒนาตนเอง ด้วยการเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ใหม่ ๆ ส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมจัดตั้ง-พนักงาน กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาลาว. (2539). โครงการปรับปรุงงบจัด
การบุกรุก และบริหารการศึกษา. นครหลวงเวียงจันทน์: โรงพิมพ์ศึกษา.

กรมจัดตั้ง-พนักงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาลาว. (2551). กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ.
นครหลวงเวียงจันทร์: โรงพิมพ์หนุ่มลาว.

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาลาว. (2551). การฝึกอบรมการบริหารการศึกษาสำหรับหัวหน้าห้อง
การศึกษาและกีฬาอำเภอทั่วประเทศ. นครหลวงเวียงจันทร์: โรงพิมพ์เวียงจันทน์.

เครียงศักดิ์ เจียรยิ่ง. (2542). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เครียงศักดิ์ เจียรยิ่ง. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: อีกซเบอร์เน็ท.
ข้อตกลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา. (2555). ว่าด้วยการจัดตั้ง และการนบทบาท
ของแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวง, นครหลวง. ฉบับเลขที่ 2350/ ลงวันที่ 10
กรกฎาคม 2555.

ข้อตกลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา. (2555). ว่าด้วยการจัดตั้ง
และการนบทบาทของห้องการศึกษาธิการและกีฬามีอง, เทศบาล. ฉบับเลขที่ 825/
ลงวันที่ 06 มีนาคม 2555.

จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
บีดพอยท์.

ณัฐพันธ์ เจริญนันท์. (2545). การจัดการทรัพยากรบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
เม็ดตราพринติ้ง.

คนัย เทียนพูด. (2543). การบริหารทรัพยากรบุคคลสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ไทยเจริญการพิมพ์.
ธงชัย สันติวงศ์. (2540). การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพาณิช.

ธรรภัมิ สิติธิกุล (2550) ศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราช. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพฯ.
นงนุช วงศ์สุวรรณ. (2553). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
จำชุรีโปรดักท์.

- นงเยาว์ บรรวตวนพงศ์. (2553). การบริหารทรัพยากรุ่มนุษย์: กรณีศึกษา กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาล เนตง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิชาภา จันพรหม. (2549). การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ของญี่ปุ่นที่นำมาใช้ในประเทศไทย: กรณีศึกษาริษัทข้ามชาติญี่ปุ่นที่ตั้งอยู่ในกม อุตสาหกรรม โรงแรม สำนักงาน สำนักบ้านค่าย จังหวัด ระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บรรยงค์ โถjinca. (2543). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- บรรจบ ศรีประภาพงศ์. (2548). ศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- บุญเลิศ ไพรินทร์. (2532). การบริหารทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพฯ: กรมบัญชีกลาง.
- ปริยาพร วงศ์อนุตร ใจจัน. (2535). จิตวิทยาการบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ: สมมิตรอฟเฟท.
- แผนกศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดเวียงจันทน์. (2555). บทสรุปแผนพัฒนาการศึกษา. เวียงจันทน์: ในน้ำเสียง.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระยอน วงศ์สารศรี. (2552). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิกุล มะโน ใจชั้ง. (2553). ปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในพื้นที่อ่ำกอกบ้านบึง จังหวัด ชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชัย เสี้ยงจิตต์. (2542). การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ. ขุบราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิรินทร์ รักษพันธ์ หน่องคำย. (2555). ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารบุคคล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อ่ำกอกพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เพ็ญศรี วายวนนท์. (2537). การจัดการทรัพยากรคน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัสวี มนีศรี. (2553). ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัญหาการดำเนินงานกองการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลักษณะบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นาโนช เพ็งอุบล. (2552). สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วรรณรัตน์ แสงมณี (2543). การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ อุดสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วรพันธ์ เพชรรงค์. (2553). ปัญหาการบริหารบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันชัย พิริยะประภาภูล. (2550). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารบุคคลโรงเรียนอุดมวิทยา มุกุล อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชัย โภสุวรรณจินดา. (2551). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไฟรเพช.
- วีโรจน์ สารรัตน์. (2548). ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิพิธวิสุทธิ์.
- วิลาวรรณ รพีพิศาล. (2548). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ กรุงเทพฯ: วิจิตรหัตถกร.
- _____. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิจิตรหัตถกร.
- ศศิธร สารเขียวระกุน. (2554). ความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรส่วนจังหวัดระนอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารทั่วไป, วิทยาลักษณะบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภชัย ယาวะประภาย. (2548). การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย: กระแสใหม่และสิ่งท้าทาย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา. (2551). แนวความคิดและทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: ชนาชพรรังสิต.
- ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. (2540). องค์การและการจัดการองค์การ. กรุงเทพฯ: เทคนิค.

สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2546). คำรับส่วนตัวเบียบรัฐกรแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย
ประชาชนลาว. เลขที่ 82/ นย. ลงวันที่ 19/ พฤษภาคม/ 2546.

สนอง เอกวณิชสกุลพร. (2542). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทรัพยากร
มนุษย์ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมาน รังสิโยกฤทธิ์. (2540). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 18).

กรุงเทพฯ: สถาบันการสำนักงาน ก.พ.

สมเกียรติ พ่วงรอด. (2544). การบริหารงานบุคคล ปีตานี: มิตรปีตานี.

สร้อยศรีภูมิ (ติวนานนท์) อรรถมานะ. (2540). สาธารณบริหารศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุกี้ลยา ชลเสถียร. (2554). ปัญหาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
ราชบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

หนูพร สุภาวดี. (2552). สภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อำนาจ แสงสว่าง. (2540). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิพิธวิสุทธิ.

_____. (2544). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์การพิมพ์.

Fayol. (1949). *General and Industrial Management*. London: Sir Issac Pitman & Sons.

ภาคผนวก

แบบสอนตามเพื่อการวิจัย

เรื่อง: การบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

แบบสอนตาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอนตามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอนตาม

ตอนที่ 2 แบบสอนตามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ

ตอนที่ 1 แบบสอนตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอนตาม

ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ประสบการณ์ทำงาน 5) ตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 แบบสอนตามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของ

สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอีสานในจังหวัดเวียงจันทน์ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. การวางแผนกำลังคน
2. การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร
3. การพัฒนาบุคลากร
4. การบำรุงรักษาบุคลากร
5. การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
6. การให้บุคลากรพ้นจากงาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา
อีสานในจังหวัดเวียงจันทน์ ประกอบด้วย 6 ด้าน

ในการตอบแบบสอนตามนี้จะถูกปิดเป็นความลับ ดังนั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ
ต่อท่าน เพราะผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอความกรุณาให้ตอบทุกข้ออย่างเร็วที่สุด
ให้ดีที่สุด มิฉะนั้นแบบสอนตามจะไม่สมบูรณ์ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความ
ร่วมมือตอบแบบสอนตามเป็นอย่างดี

นายสุกัน พงสวัสดิ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1. แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

 (1). ชาย (2). หญิง

2. อายุ

 (1). ตั้งแต่ 30 ปีลงมา (2). 30 ปีขึ้นไป -40 ปี (3). 40 ปีขึ้นไป -50 ปี (4). ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

 (1). ต่ำกว่าปริญญาตรี (2). ปริญญาตรี (3). สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ทำงาน

 (1). ตั้งแต่ 10 ปีลงมา (2). 10 ปีขึ้นไป -20 ปี (3). 20 ปีขึ้นไป -30 ปี (4). ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่งงาน

 (1). หัวหน้า / รองหัวหน้า สำนักงานศึกษาอาเภอ (2). หัวหน้าหน่วยงาน / รองหัวหน้าหน่วยงาน (3). วิชาการ / เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของ
สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาอำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
ตามองค์ประกอบแต่ละด้าน โดยแต่ละข้อมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ และประกอบคำาน 36 ข้อ

ข้อที่	การบริหารงานบุคคล	ระดับความคิดเห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการวางแผนกำลังคน						
1.	การวิเคราะห์งานความต้องการบุคลากรในแต่ละปี					
2.	การวางแผนกำหนดบทบาท หน้าที่ของบุคลากรไว้ ล่วงหน้า					
3.	การเสนอข้อมูลด้านบุคลากร ให้แต่ละหน่วยงาน ตามลำดับทราบ					
4.	การสำรวจคุณสมบัติตามมาตรฐานของบุคลากรให้ เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่					
5.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดการวางแผนความ ต้องการบุคลากรกับหน่วยงานตนสังกัด					
6.	ความพร้อมด้านข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล					
ด้านการสร้างและการคัดเลือกบุคลากร						
7.	เลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานใน หน่วยงานถูกตามระเบียบกฎหมาย					
8.	การบรรจุบุคลากรให้ทันกับความต้องการ					
9.	การคัดเลือกบุคลากรเป็นไปอย่างยุติธรรม					
10.	การสร้างบุคลากรได้ตรงตามลักษณะงานที่ต้องการ					
11.	การคัดเลือกบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีวุฒิ การศึกษาได้ ตามความต้องการ					
12.	การบริการข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็นในการสร้าง การคัดเลือกบุคลากรได้ทำตามคำเสนอแนะหน่วยงาน					

ข้อที่	การบริหารงานบุคคล	ระดับความคิดเห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการพัฒนาบุคคล						
13.	การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนาบุคคลในสำนักงานศึกษาอีกครั้ง					
14.	การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสไปศึกษาดูงานและดำเนินไปศึกษาต่อ					
15.	การพิจารณาจัดสรรบุคคลไปฝึกอบรมสัมมนานี้ ความเหมาะสม					
16.	การจัดการอบรม พัฒนาสื่อองวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาแก่บุคคล					
17.	การส่งเสริมให้บุคคลได้รับรู้ข้อมูล และเผยแพร่ ข่าวสารต่างๆ					
18.	การข่ายและสับเปลี่ยนบุคคลเพื่อความเหมาะสม กับตำแหน่งงาน					
ด้านการบำรุงรักษาบุคคล						
19.	การให้เงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษเมื่อมีการ ทำงานนอกเวลาราชการ					
20.	การจัดการด้านสุขภาพ อนามัย สวัสดิการต่างๆ แก่ บุคคล					
21.	การยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ให้แก่ บุคคลที่ ประสบ ความสำเร็จในการทำงานในแต่ละปี					
22.	สร้างความสามัคคี กับเพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติงานใน หน่วยงาน					
23.	การพิจารณาความคืบความชอบ เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนชั้น เลื่อนขั้น โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม					
24.	ส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติงานตรงกับความรู้ ความสามารถ					

ข้อที่	การบริหารงานบุคคล	ระดับความคิดเห็นด้วย				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร						
25.	กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมชัดเจน					
26.	การกำหนดวัดถูกประสงค์ของการประเมินที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ					
27.	ส่งเสริมให้บุคลากรได้สร้างผลงานใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและสังคม					
28.	ชี้แจงวิธีประเมินผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ					
29.	การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร					
30.	ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานในการประเมิน					
ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน						
31.	การสำรวจบุคลากรที่เกี้ยงอายุ การขอโอน ขอร้ำย หรือการลาออกประจำปี					
32.	การพิจารณาการขอโอน ขอร้ำย การลาออก ด้วยความเป็นธรรม แก่บุคลากร					
33.	ให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากร ในด้านการรับบำเหน็จ บำนาญ ขอร้ำย ที่พ้นจากหน้าที่ราชการ					
34.	การดำเนินการกับบุคลากรที่กระทำการผิดวินัยตามระเบียบกฎหมาย อย่างเป็นธรรม					
35.	ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานแก่ครอบครัวของเพื่อร่วมงานที่เสียชีวิต					
36.	การสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรที่พ้นจากงาน ได้ร่วมการจัดกิจกรรม กับหน่วยงาน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา
อำเภอในจังหวัดเวียงจันทน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนกำลังคน

.....

2. ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร

.....

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร

.....

4. ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร

.....

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

.....

6. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งสำหรับความร่วมมือในการให้ข้อมูล